PREDSTAVITVE PRED EVROPSKIM PARLAMENTOM

ODGOVORI NA VPRAŠALNIK ZA KANDIDATA ZA KOMISARJA

g. Rocca BUTTIGLIONEJA

(Pravica, svoboda in varnost)

Del B - Specifična vprašanja

Vprašanja predložil parlamentarni Odbor za svoboščine in pravice državljanov, pravosodje in notranje zadeve LIBE

1. ***Ali se kandidat za komisarja obvezuje, da bo sledil informacijam, ki jih je Evropska komisija junija letos posredovala Evropskemu svetu na vrhu Tampere II, kot tudi da bo Parlament obvestil in podal ustrezne razloge, če nekaterih smernic ne bo upošteval oziroma jih bo spremenil?***

Da. V popolnosti se strinjam s prvimi usmeritvami v zvezi z novim večletnim programom za pravosodje in notranje zadeve (PNZ) Prav tako me je zelo zanimal osnutek poročila na isto temo, ki ga je nedavno pripravil vaš predsednik, g. Bourlange. Predvsem bi vam želel čestitati za način, na katerega ste predstavili prednostne naloge, neomajno usmerjene proti potrebam in pravicam evropskih državljanov ter narodov. Z veseljem sem se seznanil tudi z vašim stališčem glede nujnosti popolne izrabe možnosti iz veljavnih pogodb, zlasti člena 67(2). To vprašanje podrobno obravnavam v svojem odgovoru na 3. vprašanje.

Že večkrat sem zatrdil, da resnično cenim in spoštujem sedanjega komisarja, g. Antonia Vitorina, s katerim sem se že pogovarjal o programu "Tampere II". Prepričan sem, da me bo tudi redno obveščal o poteku oktobrskih razprav v zvezi z novim večletnim programom za PNZ.

2. ***Ali se kandidat za komisarja sporazumno z drugimi člani Komisije obvezuje, da bo izrabil vse možnosti iz že veljavnih pogodb za krepitev načela demokratične zastopanosti institucij Unije?***

Institucije Unije morajo dejansko ukrepati kar se da demokratično in spoštovati vsaka svojo vlogo, ki ji jo dodeljujejo pogodbe. Kar zadeva območje svobode, varnosti in pravice, bo v prvi vrsti, kot je razvidno iz razlage v nadaljevanju (vprašanje 3), potrebno razširiti polje uporabe postopka soodločanja s sklepom, ki ga predvideva čl. 67(2) PES.

3. Ali se kandidat za komisarja obvezuje, da se Svetu predlaga, naj najkasneje do 5. novembra 2004 sprejme sklep, ki bi ga moral sprejeti že 1. maja tega leta, o prehodu na postopek soodločanja pri ukrepih, ki jih predvideva naslov IV PES, zlasti na področju priseljevanja (čl. 67 PES in Izjava 5, priložena Pogodbi iz Nice)?

Da. Kot sem že omenil, se strinjam s stališčem, da je treba v celoti in čimprej izkoristiti možnosti, ki jih ponujata Amsterdamska pogodba in Pogodba iz Nice. Svet bi moral na podlagi člena 67(2) Pogodbe o ES sprejeti sklep, s katerim bi se uvedel postopek soodločanja za nekatera ali vsa področja iz naslova IV, za katera še vedno velja soglasje v Svetu, medtem ko se o njih s Parlamentom le posvetuje. Na področju civilnega prava, za katerega se od 1. februarja 2003 večinoma uporablja postopek soodločanja, so jasno vidne prednosti, ki ga imajo za odločanje učinkovitost kvalificirane večine in demokratična legitimnost, ki jo prispeva Parlament v svoji vlogi sozakonodajalca.
Iz rezultatov nedavnih anket evrobarometra je jasno razvidno, da državljani EU upravičeno pričakujejo takojšnje izvajanje skupnih politik na področju azila, priseljevanja in meja. Države članice so se v Izjavi št. 5, priloženi Pogodbi iz Nice, jasno in nedvomno zavezale k pripravi postopkovnih ukrepov, ki bodo to omogočili.
Svet bi moral sedaj čimprej izpolniti svoje obveznosti.
Menim, da bi lahko bilo zasedanje Evropskega sveta 5. novembra odločilno v tem pogledu. Dogovor o ustavni pogodbi je izpričal politično voljo, da se soodločanje razširi tako rekoč na vse sklepe s področja pravice, svobode in varnosti. Države članice morajo pogodbo sedaj ratificirati. Vendar pa bi moral novembra Evropski svet zahtevati od Sveta, da ukrepa v skladu z možnostmi iz veljavnih pogodb. Jasna odločitev, ki bi dala prednost soodločanju, bo izpričala deljeno zavezanost k razvoju skupnega pristopa in je bistvena za izvajanje novega večletnega programa za PNZ.

4. Ali se kandidat za komisarja obvezuje, da se Evropskemu parlamentu prizna dejanska pravica do vlaganja zakonodajne pobude, zlasti ko gre za področja, ki jih pokriva postopek soodločanja (čl. III.234 Osnutka ustave, ki nadomešča člen 192 PES)?

V skladu s Pogodbo ES lahko Evropski parlament, tako kot Svet, od Komisije zahteva, da mu predloži vsak ustrezen predlog (čl. 192 ES), četudi za zadevno temo ne velja postopek soodločanja. Komisija običajno tovrstne zahteve upošteva; vsekakor pa mora, v skladu z okvirnim sporazumom z EP (točka 5), podati hiter in dovolj natančen odgovor.

Evropska konvencija je razpravljala o tem, kdo naj ima pravico do zakonodajne pobude, vendar je z Ustavo potrdila stanje, kakršno velja sedaj: Komisija ima izključno pravico do pobude (čl.I-26), v Ustavi pa je zapisana dolžnost Komisije, da svoj odgovor na zahteve EP ali Sveta obrazloži (čl.III-332 in III-345). Če upoštevamo dejstvo, da Komisija svoje pristojnosti opravlja pod političnim nadzorom Evropskega parlamenta, menim, da sedanje in prihodnje določbe tvorijo skladno in uravnoteženo celoto.

Ob tem bi rad poudaril, da je za skladno delovanje Unije bistvenega pomena dobro medinstitucionalno načrtovanje dela. Z zadovoljstvom ugotavljam, da Ustava izrecno predvideva načelo letnega in večletnega načrtovanja, ki ga skupaj sprejmejo institucije (čl.I-26(1)). Menim, da bi bilo bolj učinkovito in skladno, če bi se želje Evropskega parlamenta glede prihodnjih

zakonodajnih pobud obravnavale in ocenjevale v kontekstu razprav med institucijami glede načrtovanja in ne na ad hoc osnovi, v skladu s čl.III-332. V tem duhu je temeljnega pomena aktivno sodelovanje Evropskega parlamenta pri opredelitvi novega večletnega programa za področje območja svobode, varnosti in pravice, kar bo osnovni pogoj za učinkovito izvajanje programa.

5. Ali se kandidat za komisarja obvezuje, da se bo upoštevala zavrnitev s strani Evropskega parlamenta tako navadnih zakonodajnih predlogov kot tudi predlogov Komisije, sprejetih po postopku komitologije, ki takoj spremenijo Sklep Sveta 469/99 (kot določa čl. I.35(2) osnutka Ustave)?

Pri navadnih zakonodajnih predlogih mora Komisija ohraniti svojo pravico do pobud in odločati o smotrnosti in vsebini svojih predlogov. Če se Evropski parlament ne strinja z določenim predlogom Komisije, lahko kot zakonodajalec sprejme ustrezne predloge sprememb.

Kar zadeva reformo komitologije, se je Komisija v svojem spremenjenem predlogu z dne 22. aprila 2004 obvezala, da (navajam): "upošteva stališča Evropskega parlamenta in Sveta v primeru ugovorov ene in/ali druge veje zakonodajne oblasti" glede vsakega izvršilnega ukrepa splošnega pomena, katerega namen je izvajanje bistvenih delov oziroma sprejetje določenih drugih delov aktov, sprejetih na podlagi soodločanja. V primeru nesoglasja enega ali drugega zakonodajalca bo torej Komisija, ob upoštevanju stališč zakonodajalca, lahko predložila zakonodajni predlog s postopkom soodločanja ali sprejela svoj začetni osnutek ukrepa ali sprejela spremenjeni osnutek ali svoj osnutek ukrepa umaknila. V vseh teh primerih zgoraj omenjeni predlog predvideva, da bo Komisija, kot izvršni organ Skupnosti, zakonodajalca obvestila o razlogih, ki so jo privedli do takšne ali drugačne odločitve. Spremenjeni predlog, ki upošteva predloge sprememb iz poročila Corbett z dne 3. septembra 2003, bo še predmet pogajanj v okviru Sveta.

Pravno stanje bo spremenjeno s členom I-35(2) Ustave, s katerim je omogočen prenos pristojnosti na Komisijo, ki pa bo še naprej podrejena nadzoru zakonodajalca. V tem primeru bo zakonodajalec sam lahko preklical prenos pristojnosti in/ali preprečil sprejetje uredbe, ki je bila sprejeta na podlagi delegirane pristojnosti.

6. <u>Ali se kandidat za komisarja obvezuje, da se Svetu predlaga, naj se z Evropskim parlamentom vsaj sistematično posvetuje pri sklepanju vseh mednarodnih sporazumov oziroma sprejemanju "skupnih stališč" v zvezi s tretjim stebrom, glede na to, da nad temi besedili ni parlamentarnega nadzora na nacionalni ravni, ter da se zadevni parlamentarni odbor izčrpno obvešča in da prihaja do sistematičnega zavzemanja stališč o zakonodajnih pobudah držav članic o ali izvajanju ukrepov, ki jih sprejme EU?</u>

Obstajajo mednarodni sporazumi, ki temeljijo na pristojnosti Skupnosti in se nanašajo na pomembna vprašanja, na primer na ponovni sprejem oseb, pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah ali določbe v zvezi s pravosodjem in notranjimi zadevami v splošnih sporazumih o pridružitvi ali sodelovanju. V teh primerih bi se zavzel za polno sodelovanje Evropskega parlamenta, kot je to določeno v členu 300 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. V primeru sporazumov, bolj povezanih z zadevami iz tretjega stebra, kot so določene v členih 38 in 24 Pogodbe o Evropski Uniji, vodi pogajanja predsedstvo Sveta, pri čemer mu pomaga Komisija. Trenutno ne obstaja pravna obveznost, v skladu s katero bi se moral Svet posvetovati s Parlamentom, vendar mu tega seveda nič ne preprečuje. Sam bi bil temu zelo naklonjen in bom spodbujal naslednja predsedstva Sveta, da upoštevajo ta vidik. Zadovoljen sem, da so z ustavno pogodbo razširjene pravice Evropskega parlamenta, in sicer glede njegovega ustreznega sodelovanja na tem področju.

Strinjam se z določbo medinstitucionalnega sporazuma, v skladu s katero mora Komisija še nadalje in v celoti obveščati Evropski parlament o pobudah držav članic. Menim, da se mora lojalno sodelovanje med institucijami, sicer načelo, zapisano v pogodbah, odražati v ustrezni in stalni izmenjavi podatkov. Unija deluje najboljše, kadar se institucije medsebojno razumejo in skupaj prispevajo k rezultatom, koristnim za vse. Seveda so države članice, ki predložijo pobude, primernejše od Komisije, da razložijo namen in koristnost teh pobud. Kot komisar bi predlagal, da kolegij obdrži sedanjo prakso, na podlagi katere Komisija sistematično sprejme uradno stališče o zakonodajnih pobudah držav članic. Ta stališča naj bi ustno predstavili odboru in plenarni skupščini.

Kar se tiče izvajanja, bi se bilo treba za področja iz prvega stebra držati običajnih in že obstoječih postopkov z ozirom na zakonodajo držav članic, ki se uporablja za izvajanje sprejetih direktiv Skupnosti. Za tretji steber bi poleg poročil, ki se od Komisije zahtevajo na podlagi več okvirnih sklepov, pretehtal tudi pospeševanje razširjanja informacij o izvajanju z uporabo indikatorja oz. t.i. *scoreboard*, orodja, ki bi ga želel obdržati v novem večletnem programu. Prav tako se zavzemam za razvoj spremljanja pobud v zvezi s tretjim stebrom in instrumentov, s katerimi bi jih lahko natančneje spremljali. V pričakovanju ratifikacije ustavne pogodbe, s katero bo običajna nadzorna vloga Komisije razširjena na celotno zakonodajo na področju pravosodja in notranjih zadev, pa moram vseeno poudariti, da bi bile informacije v zvezi z instrumenti tretjega stebra odvisne od informacij, ki bi jih države članice dale na razpolago Komisiji.

7. Ali se kandidat za komisarja obvezuje, da se spremeni Uredba 1049/01: a) z namenom zagotovitve preglednosti zakonodajnih razprav v Svetu (kot predvideva osnutek Ustave v čl. I.23(5), I.45(3), I.49(2) in II.42) in b) z namenom zagotovitve dostopa in/ali nadzora s strani Parlamenta nad zaupnimi informacijami (ki se nanašajo na območje svobode, varnosti in pravice), s katerimi razpolagajo institucije (tako kot je to urejeno na nacionalni ravni med nacionalnimi parlamenti in vladami)?

V celoti delim zaskrbljenost Parlamenta glede zagotavljanja preglednosti zakonodajnih razprav v Svetu. V skladu z obstoječimi določbami pogodb obstajata dva načina, na katera lahko dosežemo ta cilj:

- javnost ima dostop do dokumentov, za katere je tako določeno z Uredbo št. 1049/2001; zakonodajni dokumenti Sveta so pogosto dostopni neposredno preko njegove spletne strani;

- v skladu s členom 207 Pogodbe o ES se javno objavijo rezultati in razlage glasovanj ter izjave v zapisniku.

Z osnutkom pogodbe o Ustavi za Evropo je narejen naslednji korak do večje preglednosti: v členu 49(2) je določeno, da Svet zaseda javno, kadar obravnava in sprejema zakonodajne predloge. Ta določba se bo uporabljala, ko bo Ustava začela veljati; zaradi tega torej ni potrebna sprememba Uredbe št. 1049/2001.
Z vidika učinkovitega izvajanja nadzora pa po drugi strani Parlament zastavlja vprašanje glede njegovega dostopa do zaupnih podatkov v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice, ki jih imajo druge institucije. Namen Uredbe št. 1049/2001 je vzpostaviti načela in omejitve dostopa javnosti do dokumentov, kot je to določeno s členom 255 Pogodbe. Prerogative Parlamenta seveda presegajo pravico širše javnosti do dostopa. . Rad bi spomnil, da že veljajo posebna pravila za posredovanje zaupnih podatkov Komisije Parlamentu; ta pravila so zapisana v prilogi III Okvirnega sporazuma, ki sta ga oba predsednika podpisala 5. julija 2000.

8 Ali se kandidat za komisarja obvezuje, da se Evropskemu in nacionalnim parlamentom med letno razpravo o območju svobode, varnosti in pravice posreduje podrobnejše informacije o problemih, ki nastajajo pri vzpostavljanju območja, pri čemer naj se podrobno predstavi stališča in dvome na nacionalni ravni ter možne rešitve problemov? Ali bo komisar poskrbel za redno obveščanje Evropskega parlamenta o delu skupine držav članic 'G5' oziroma o okrepljenem sodelovanju v skladu s členoma 40 in 40b PES?

Da, bil bi zelo počaščen, če bi lahko kot pristojni Komisar sodeloval pri letni razpravi Parlamenta o območju svobode, varnosti in pravice. Menim, da je letno srečanje za pregled rezultatov pomembno za skupno izmenjavo mnenj o doseženih ciljih, ugotovljenih pomanjkljivostih in prednostnih nalogah za prihodnje delo. Te razprave bi izkoristil tudi za predstavitev svoje podrobne ocene o glavnih težavah, na katere bi naleteli pri vzpostavljanju območja svobode, varnosti in pravice, in za skupno obravnavo možnih rešitev. Vseeno moram jasno povedati, da kot komisar ne bi mogel šteti med svoje naloge predstavitev obsežnega

poročila o nacionalnih stališčih in zadržkih. Ta naloga pripada Svetu, ki ga na letni razpravi zastopa njegovo predsedstvo.

To področje politike je v izjemni fazi rasti in zahteva poglobljen demokratični nadzor na evropski in nacionalni ravni. Menim, da bi lahko med drugim z obdržanjem šestmesečnega indikatorja *scoreboard* poenostavili ta proces. Skupaj s svojimi službami bi vam bil na voljo za razpravljanje o posebnih vprašanjih, kar bi z veseljem ponudil tudi nacionalnim parlamentom.

Če prav razumem, so dejavnosti skupine "G5", ki je, kot veste, sicer povsem neuraden forum, priložnost za nekatere države članice, da izmenjajo mnenja o aktualnih vprašanjih. Komisija ne sodeluje na teh srečanjih.

Seveda bi si prizadeval, da vas obvestim o dejavnostih, pri katerih bi sodelovalo omejeno število držav članic in v zvezi s katerimi bi se lahko na podlagi okrepljenega sodelovanja v prihodnosti razvil mehanizem, ki spada v okvir veljavne Pogodbe.

Menim, da bi se to lahko izkazalo za koristno v primeru, če se manjši del držav članic ne bi strinjal z določenim ciljem, vendar poudarjam, le takrat, kadar se to stori v okviru Pogodbe.

9. Katere ukrepe namerava kandidat za komisarja sprejeti za okrepitev zahteve po povečani zaščiti temeljnih pravic, ki lahko že sama po sebi zagotovi medsebojno zaupanje med državami članicami in državljani v evropskem integracijskem procesu? Ali se komisar obvezuje, da bo sprožil konkretne pobude za kar najhitrejši možni pristop Evropske unije h Evropski konvenciji o človekovih pravicah?

Najprej bi rad povedal, da bi bil počaščen, če bi bil odgovoren za varstvo temeljnih pravic in državljanstva v EU. Temeljne pravice in državljanstvo so osnova za evropski socialni dogovor. Na spoštovanju pravic bo temeljilo tudi vse moje delo, ki ga bom opravil v času svojega mandata komisarja za pravosodje, svobodo in varnost.

Unija temelji na načelih svobode, demokracije, spoštovanju človekovih in temeljnih pravic ter pravne države. Po najboljših močeh bom državljane seznanjal z njihovimi pravicami. Še naprej bom podpiral Listino o temeljnih pravicah, sicer temeljno besedilo, v katerem so podrobno navedene osebne, državljanske, politične, gospodarske in socialne pravice, ki jih uživajo državljani in prebivalci Evropske unije. Sedanja Komisija je objavila Sporočilo o členu 7 Pogodbe o Evropski uniji. Strinjam se s tem sporočilom in podpiram njegovo osredotočenost na preprečevanje kršitev temeljnih pravic z uporabo informacij, izobraževanja in sodelovanja. Prav tako se zavzemam za zamisel o medinstitucionalnem dialogu, ki naj bi potekal v tem okviru.

Pristop Unije k Evropski konvenciji o človekovih pravicah se mi zdi logična posledica vključitve Listine v ustavno pogodbo, in sicer s pravno zavezujočim učinkom, ter ključni element učinkovite zavezanosti Evropske unije varstvu temeljnih pravic. Sedaj je čas, da gradimo naprej na osnovi že opravljenega dela. Čeprav mora ustavna pogodba začeti veljati, preden lahko Unija sklene pristopno pogodbo z EKČP, bi predlagal, da se Komisija v dogovoru z Evropskim parlamentom in Svetom čimprej loti dela, nujnega za pospešitev procesa, ki bi vodil do take pogodbe.

10. Kakšen bo vaš program za spodbujanje kulture spoštovanja človekovih pravic znotraj EU? Ali nameravate dati na razpolago vire in instrumente, ki bodo pospešili stalno razpravo in izmenjavo informacij med nacionalnimi in evropskimi zakonodajalci, kot tudi med evropskimi sodišči in ustavnimi sodišči držav članic, da bodo tako lahko izmenjali najboljše izkušnje in prakse ter določili referenčne predpise na ravni Unije?

Sklep o podaljšanju mandata Evropskega centra za spremljanje in nadzorovanje rasizma in ksenofobije, da bi lahko ustanovili Agencijo za temeljne pravice, je po mojem mnenju logična posledica vse večjega pomena, ki ga imajo vprašanja, povezana s temeljnimi pravicami, v Evropski uniji. Veseli me, da je sedanja Komisija začela posvetovanja z Evropskim parlamentom in civilno družbo, da bi tako pripravila svoj predlog o ustanovitvi Agencije. Pri nadaljevanju tega dela bi se zavzemal za upoštevanje izraženih stališč. Agencija bo imela ključno vlogo pri razvoju resnične kulture spoštovanja temeljnih pravic v Evropi.

Prav tako bi kolegiju predlagal ohranitev in okrepitev notranjega preverjanja vseh zakonodajnih predlogov z uporabo orodja za presojo vplivov, da bi tako zagotovili skladnost predlogov z Listino o temeljnih pravicah.

Menim, da je izmenjava podatkov in najboljših praks med državami članicami bistvena za pospeševanje in spodbujanje dialoga o vprašanjih v zvezi s pravicami. Zavzemal bi se za krepitev takega povezovanja in bi ga bil pripravljen olajšati na področjih, kot je na primer dialog med evropskimi sodišči in ustavnimi sodišči držav članic.

Kar se tiče izmenjave podatkov med nacionalnimi in evropskimi parlamentarci, se osebno strinjam z določbami iz Protokola, priloženega Amsterdamski pogodbi, o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji. Zelo bi cenil prispevke konference odborov za evropske zadeve, COSAC, v zvezi z zakonodajnimi dejavnostmi na področju pravosodja, svobode in varnosti ter temeljnih pravic. Demokratični nadzor se mi zdi bistvenega pomena in poudaril bi vlogo nacionalnih parlamentov pri zagotavljanju spoštovanja načela subsidiarnosti v zvezi z zakonodajnimi predlogi na tem področju, za kar je v ustavni pogodbi predviden okrepljen mehanizem.

11. Ali se strinjate, da so svobodni in pluralni mediji temelj za polno spoštovanje pravice do svobodnega izražanja in obveščenosti? Ali se strinjate, da ima EU politično, moralno in zakonsko obvezo, da v okviru svojih pristojnosti zagotavlja spoštovanje pravice, ki državljanom EU omogoča dostop do svobodnih in pluralnih medijev?

Da, seveda! Strinjam se s to prodemokratično trditvijo: svobodni in pluralni mediji so zares temelj za polno spoštovanje pravice do svobodnega izražanja in obveščenosti. Popolnoma se zavedam dragocenega dela, ki ga je ta odbor opravil v začetku tega leta, v okviru temeljite ocene razmer v nekaterih državah članicah ter preučitve možnosti za izboljšave. Unija, in zlasti Komisija, imata nalogo, da na podlagi ustreznih pristojnosti zagotovita spoštovanje pravic državljanov EU. Kot veste, se tako spoštovanje zahteva v členu 11(2) Listine o temeljnih pravicah. Zaradi tega bi spodbujal visoko raven spoštovanja pravic državljanov EU na tem področju, čeprav mediji ne spadajo med moje pristojnosti.

12. Ali menite, da bi bilo potrebno na evropski ravni sprejeti zakonodajo, po kateri politične osebnosti ali kandidati ne bi smeli imeti pomembnejših gospodarskih interesov na področju medijev, s čemer bi onemogočili nastanek konfliktov interesov? Ali bi predlagali ukrepe, s katerim bi bila članom vlad onemogočena uporaba medijskih interesov v politične namene?

To vprašanje je povezano z drugim pomembnim vprašanjem, ki ga je vaš odbor obravnaval v maja sprejetem poročilu. Vsi politični akterji, tako stranke kot posamezni kandidati, morajo spoštovati načela svobode, demokracije, človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Kot član kolegija bi podprl namere o možnih ukrepih za preprečevanje konfliktov interesov, seveda znotraj pristojnosti Komisije. Menim, da je pomembno okrepiti preglednost v zvezi z gospodarskimi interesi političnih predstavnikov, vključno z lastnino ali interesi na področju medijev.

13. Ali se obvezujete, da boste v okviru spoštovanja temeljnih pravic predložili evropsko zakonodajo za boj proti rasizmu, antisemitizmu in vsem oblikam diskriminacije? Katere ukrepe nameravate predlagati Komisiji za boj proti diskriminaciji in spodbujanje zaščite manjšin, zlasti Romov, saj le-te po širitvi 1. maja predstavljajo 9,5 milijonov državljanov EU? Ali nameravate predlagati srednjeročno strategijo za usklajevanje programov in politike na področju vprašanja Romov, ki bi temeljila na spoštovanju človekovih pravic? Ali ste naklonjeni ideji o 'romskem sekretariatu' v okviru Komisije?

Kot veste, je bil v preteklih letih dosežen napredek v zvezi s členom 13 Amsterdamske pogodbe, in sicer s sprejetjem dveh direktiv o preprečevanju diskriminacije. V tem pogledu bi kolegij spodbujal, da na območju celotne EU zagotovi učinkovito izvajanje in spoštovanje teh novih pravic, za katere jamči pravo Skupnosti. Za države članice, ki teh direktiv niso v celoti prenesle v nacionalno zakonodajo, že potekajo postopki za ugotavljanje kršitev. Menim, da moramo nadaljevati izvajanje akcijskega programa z vrednostjo 100 milijonov evrov v podporo tema dvema direktivama. Ta program nedvomno prispeva k boljšemu razumevanju rasizma in drugih oblik diskriminacije.

Kot pomoč državljanom pri uveljavljanju njihovih pravic bo po mojem mnenju pomembno vlogo igrala ustanovitev posebnih 'organov za uveljavljanje enakosti' v vseh državah članicah. Zavzel bi se tudi za nadaljevanje petletne obveščevalne akcije "Za raznolikost - proti diskriminaciji".

Poleg tega je sedanja Komisija že predstavila predlog okvirnega sklepa o boju proti rasizmu in ksenofobiji. Namen tega je po mojem mnenju dvoplasten: prvič, zagotoviti, da rasizem in ksenofobijo v vseh državah članicah obravnavajo kot kaznivi dejanji, za kateri se uporabljajo učinkovite, ustrezne in odvračilne kazni, ki bi lahko privedle do izročitve storilcev, in drugič, izboljšati in spodbuditi pravosodno sodelovanje z odpravo možnih ovir. Svet mora sedaj čimprej sprejeti instrument.

Zlasti se zavedam vprašanja glede nujnosti pospešitve ukrepov za varstvo in spodbujanje vključenosti manjšin po širitvi EU. To velja zlasti za Rome, ki skupaj tvorijo največjo narodnostno manjšino v razširjeni Uniji.Kolegij bi spodbujal k zagotovitvi povezanega in učinkovitega skupnega delovanja vseh ustreznih politik EU in finančnih instrumentov.

Seznanjen sem, da si sedanja Komisija že prizadeva za bolj "povezan" pristop do ukrepov in finančnih instrumentov za odpravo težav, s katerimi se srečujejo Romi.

Menim, da moramo nadaljevati z zbiranjem primerov dobre prakse (na osnovi programov EQUAL, ESS, PHARE ipd.) in jih posredovati drugim državam članicam z romskim prebivalstvom. Mogoče nam ne bo uspelo najti rešitev za vse težave, a zagotavljam vam, da bi novo Komisijo spodbujal h kar najbolj zavzetemu delovanju na področju romske problematike. Naj kot primer omenim vprašanje izobraževanja, ki je ključnega pomena.

14. Ali se nameravate zavzeti za to, da bo Komisija dosegla sporazum o dveh nadaljnjih pravnih instrumentih, ki sta nujni del pravnega okvira o priseljevanju in azilu, in sicer o direktivi o dolgoročni podelitvi pravice do prebivanja za begunce in osebe, ki jih ščitijo dopolnilni ukrepi, in o direktivi o minimalnih standardih za vračanje priseljencev in beguncev? Kaj nameravate storiti za spodbudo nadaljnjemu delu na področju oblikovanja skupnega azilnega postopka in enotnega azilnega statusa, kot to predvideva nova ustavna pogodba (čl. III-167(2))?

Da, prepričan sem, da je pomembno pravni okvir skupnih politik na področju azila in priseljevanja dopolniti z direktivo o dolgoročni podelitvi pravice do prebivanja za begunce in osebe, ki jih ščitijo dopolnilni ukrepi, ter direktivo o minimalnih standardih za vračanje priseljencev in beguncev. Komisija je trenutno v fazi priprave osnutkov obeh direktiv, pri čemer sodeluje z državami članicami, kot komisar pa bi predloge predložil Svetu in Parlamentu v začetku 2005.

Kot sem že izpostavil v odgovoru na 3. vprašanje, upam, da bosta oba predloga sprejeta na osnovi postopka soodločanja. Kar zadeva predlog o vračanju: predpogoj bi bil, da Svet - v skladu z obvezo iz člena 67(2) Pogodbe ES in kot je bilo utemeljeno z Izjavo 5, priloženo k Pogodbi iz Nice - sprejme sklep o tem, da se o zadevah iz člena 63(3)(b) (nezakonito priseljevanje) odločitve sprejemajo na osnovi postopka soodločanja.

Julija letos je Komisija objavila sporočilo o enotnem postopku, v katerem je prikazan splošni okvir delovanja v smeri oblikovanja skupnega azilnega postopka in poenotenega statusa azila. V sporočilu je zlasti poudarjena potreba po pripravljalni fazi, ki bi bila osnovana na ugotovitvah, do katerih smo prišli med pogajanji in izvajanjem prve faze skupnega evropskega azilnega sistema, ter v kateri bi ugotovili elemente, primerne za zakonodajo. Istočasno bo tovrstni pristop opredelil dele, kjer je usklajevanje mogoče doseči brez zakonskih predpisov in se okrepljeno upravno sodelovanje o praktičnih vidikih med državami članicami izkaže kot ustreznejše. Po mojem mnenju gre za preudarjen, umesten in politično izvedljiv pristop, ki ga zato nameravam vsekakor podpreti

15. Kar zadeva razvoj politike partnerskega sodelovanja z izvornimi državami beguncev in migrantov, kakšno je komisarjevo stališče o skupni pobudi Italije in Nemčije o odprtju sprejemnih centrov za obravnavo prošenj za azil izven evropskega ozemlja?

Politike priseljevanja predvsem ne bi smeli obravnavati kot osamljeno pobudo, temveč kot del splošne politike Evropske unije. To idejo bi morali razvijati tudi v naših prihodnjih razpravah.

Dogodki v zvezi z ladjo Cap Anamur so močno vplivali na razpravo o novih pristopih k upravljanju migracij, vključno s prisiljeno migracijo. Ta incident je pokazal, da še vedno obstajajo pritiski, ki ljudi prisilijo, da prihajajo v EU in iščejo delo in/ali zaščito, ter da mora EU pripraviti jasen, verodostojen in prodoren odgovor na to vprašanje. Najti moramo sprejemljivo alternativo za tajno in nevarno prakso tihotapcev, ki ogroža tako ljudi s pravno upravičeno potrebo po mednarodni zaščiti in migrante, ki skušajo vstopiti v države članice, da bi tam našli boljše življenje. Jasno je, da to lahko storimo le v okviru polnega partnerstva z izvornimi in tranzitnimi državami. Italija in Nemčija sta pokazali resnično odločenost, da se lotita teh vprašanj in sta s tem v zvezi pripravili nekaj konkretnih predlogov. Njune zamisli so dragocen prispevek k razpravam, ki potekajo v EU, in veselim se nadaljnjega razvijanja teh idej in obenem tudi razprav v Svetu ter EP glede prednosti in uresničljivosti njunih predlogov.

Te ideje bi se morale skladati in dopolnjevati z dvotirnim pristopom do politike, ki ga je Komisija uporabljala do sedaj. Predlogi najprej zahtevajo vzpostavitev skupnega evropskega azilnega sistema (SEAS), ki zagotavlja zaščito EU osebam, ki jo resnično potrebujejo, medtem ko državam članicam omogoča učinkovito ukrepanje v zvezi z zlorabo azila s strani oseb, ki iščejo boljše življenjske pogoje, a ne potrebujejo zaščite. SEAS temelji na predpostavki, da bi morali s skupno politiko zmanjšati neupravičene drugotne premike in državam članicam omogočiti, da se lotijo posledic iskanja azila v EU v duhu solidarnosti in porazdelitve bremena. To notranjo razsežnost azilne politike EU dopolnjuje uravnotežen pristop, ki ga je junija 2004 Komisija povzela v svojem sporočilu "Izboljšanje pristopa do trajnih rešitev". V sporočilu je določena vloga EU pri izboljšanju mednarodne ureditve v zvezi z zaščito, in sicer v polnem partnerstvu z državami v regiji. Pristop temelji na boljšem upravljanju dostopa do ozemlja članic za osebe, ki prosijo za mednarodno zaščito, in na krepitvi zmogljivosti zaščite v izvornih regijah, s čimer se beguncem omogoči učinkovita zaščita, ki obenem kar najbolj ustreza njihovim potrebam, s tem pa se zmanjšajo tudi neregularne drugotne premike.

Začetne zamisli, ki sta jih predstavili zgoraj omenjeni državi članici, se lotevajo posebnih razmer v zadnjih tranzitnih državah, kjer se migranti in begunci ustavijo pred vstopom v EU. Poseben značaj teh držav in zapleteni problemi, s katerimi se soočajo, zahtevajo poseben pristop v okviru zgoraj orisanega dvojnega pristopa. EU bi morala razvijati idejo o "varnih tretjih državah", kot je vključena v direktivo Sveta o azilnih postopkih, ki bi morala biti kmalu uradno sprejeta. Naš prvi cilj bi moral biti odgovor na humanitarne potrebe in preprečitev, da sredozemsko območje postane "pokopališče". Osebam, ki se znajdejo v okoliščinah, zaradi katerih potrebujejo zaščito, in za katere ne obstaja možnost vključevanja v teh državah, je treba ponuditi sprejemljivo, zakonito in varno alternativo tihotapljenju, med drugim s programi ponovne naselitve v EU. Vendar morajo biti te politike istočasno sposobne soočiti se z mešanim značajem migrantov, ki prehajajo te države, in olajšati kroženje informacij v zvezi z dejanskimi možnostmi selitve v EU. Akcijski načrti v okviru evropske sosedske politike med EU in različnimi državami Severne Afrike, ki bodo zaključeni konec tega leta, so osnova za pospeševanje političnega dialoga o teh vprašanjih in bodo odprli pot konkretnemu sodelovanju ter okrepljeni pomoči.

Novi pristopi pa bodo vseeno morali upoštevati številna osnovna načela, zlasti polno spoštovanje mednarodnih pravnih obveznosti držav članic, vključno s polno uporabo ženevske konvencije o beguncih iz leta 1951, t.i. načelom "non-refoulement" (načelo o vračanju) in Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah. Poleg tega je treba nove pristope osnovati na ustreznem sistemu porazdelitve bremen tako znotraj EU kot v tretjih državah gostiteljicah, kar je primernejše od prenosa bremena izključno na te države. Taki sistemi bi torej temeljili na polnem partnerstvu z in med državami izvora, prehoda in prvega azila ter ciljnimi državami. Vsekakor pa morajo novi pristopi dopolnjevati, in ne nadomestiti, skupni evropski azilni sistem ter zakonito pravico oseb, da zaprosijo za azil v državah članicah EU individualno in na lastno pobudo.

16. Kako boste razvijali pobude za zakonito priseljevanje in vključevanje zakonitih priseljencev v družbo, če upoštevamo dejstvo, da zakonite poti priseljevanja lahko pomenijo manjši pritisk na sistem azilne politike v korist ljudi, ki resnično potrebujejo mednarodno zaščito? Ali se komisar obvezuje, da bo, po potrebi tudi z določitvijo evropskih kvot, razvil sistem zakonitega priseljevanja, in hkrati zagotovil vključitev priseljencev v družbo, kot je predvideno v novi pravni podlagi v ustavni pogodbi (člen III-168(4))?

Menim, da je zelo pomembno zapolniti vrzel v zakonodaji EU o zakonitem priseljevanju, in sicer z vzpostavitvijo skupnega okvira v zvezi z dovolitvijo vstopa delavcem migrantom. Vseeno so na podlagi nove ustavne pogodbe države članice obdržale pravico, da same določijo število državljanov tretjih držav, ki se jim dovoli vstop, in bi zatorej morali izključiti kakršen predlog o evropskih kvotah. Vendar bi poudaril, da je iz nedavne študije Komisije o povezavah med zakonito in nezakonito migracijo razvidno, da se za izboljšanje upravljanja migracijskih tokov lahko skupaj z drugimi ukrepi uporabijo tudi nacionalne kvote.

Prepričan sem, da mora pobude EU o zakoniti migraciji podpreti prodorna politika vključevanja. Politika, ki se nanaša na dovolitev vstopa, in politika vključevanja sta neločljivi ter se morata medsebojno krepiti. Države članice se lahko učijo iz izkušenj drugih držav članic na tem področju. Komisija zelo tesno sodeluje z njimi, da bi tako izboljšali izmenjavo podatkov in najboljše prakse. Na podlagi nove ustavne pogodbe naj bi se nacionalne politike vključevanja razvijale v evropskem okviru in zato me veseli, da nizozemsko predsedstvo sodeluje s Komisijo pri opredelitvi skupnih načel vključevanja.

Prav tako bi še naprej podpiral in olajševal povezovanje med vsemi zainteresiranimi strani na področju vključevanja ter spodbujal izmenjavo najboljše prakse med državami članicami. Posebno prednost bi dal povečanju udeleženosti priseljencev na trgu delovne sile, spodbujanju tečajev, namenjenih vključevanju, ugotavljanju, kako se lotiti vse večje raznolikosti prebivalstva v evropskih mestih in razvoju dialoga z organizacijami migrantov.

Seveda bo vse to možno le, če bodo v finančnem načrtu od leta 2007 dalje a to predvidena nujna praktična sredstva.

17. Če upoštevamo dejstvo, da je EP zavrnil italijansko pobudo o skupnih poletih, ali bo kandidat za komisarja še naprej podpiral predlog pripravljalnega ukrepa za financiranje povratka, tj. financiranja brez pravne osnove?

Mehanizem finančne solidarnosti v podporo politiki vračanja se sklada s povezanim, vsestranskim in uravnoteženim pristopom k migracijski politiki ter zagotavlja verodostojnost politike na področju zakonitega priseljevanja. Še naprej bi zagovarjal tako politično usmeritev, ki je sicer v skladu tudi z usmeritvijo sedanje Komisije, in bi jo še nadalje razvijal skupaj s Svetom, Parlamentom ter seveda z zadevnimi tretjimi državami. Predlog Komisije v zvezi s pripravljalnimi ukrepi za leti 2005 in 2006 (z vsakoletnim proračunom 15 milijonov evrov), namenjenimi za podporo skupne politike vračanja s financiranjem posebnih programov, je prva faza razvoja posebnega finančnega instrumenta Skupnosti. Zamisel o takem instrumentu je

najprej podprl Evropski svet na svojih zasedanjih v Solunu in Bruslju ter obenem zahteval od Komisije, naj pripravi pobude na tem področju.

Instrument seveda zahteva pravno podlago in naj bi bil v skladu z novim finančnim načrtom od leta 2007 vključen v okvirne programe s področja pravice, svobode in varnosti. S sedanjimi pripravljalnimi ukrepi naj bi pripravili in bolje ovrednotili tako vsebino kot postopkovne ter finančne mehanizme tega stalnega instrumenta, obenem pa tudi zasnovali načine, s katerimi bi zagotovili dopolnjevanje tega instrumenta z drugimi instrumenti, na primer s programom Aeneas za sodelovanje s tretjimi državami. Zavedam se, da so ti pripravljalni ukrepi zelo pomembni s finančnega vidika, vendar pa menim, da je nujno preudariti zapletenost tega problema.

V celostne programe vračanja morajo biti vključene različne faze procesa, da bi tako lahko zagotovili trajnostno vračanje. Predlagam, da bi se ti programi uporabljali tako za prostovoljno kot za prisilno vračanje. Rad bi poudaril, da bo ta pobuda podprla zakonodajo EU in predlagal bi, naj Komisija predloži osnutek direktive o skupnih standardih za vračanje na začetku leta 2005. Zopet ponavljam, da je to področje, kjer bi se po mojem mnenju čimprej moral začeti uporabljati postopek soodločanja v skladu s členom 67(2) PES.

18. Kako boste zagotovili, da sporazumi o partnerstvu s tretjimi državami glede priseljevanja in azilne politike ustrezno upoštevajo potrebo po spoštovanju pravic beguncev in drugih ljudi, ki potrebujejo mednarodno zaščito. Kaj boste storili za spodbujanje spoštovanja človekovih pravic v izvornih državah kot tudi za razvoj mehanizmov za učinkovito zaščito v državah prvega azila? Kaj predlagate na področju nadaljnjih ukrepov za prostovoljno ponovno naselitev v Evropi?

Spodbujanje spoštovanja človekovih pravic in utrjevanje demokracije sta glavna cilja zunanje politike EU. EU na osnovi teh ciljev oblikuje obsežen sklop azilnih in migracijskih politik. V smislu nadaljnjih prizadevanj za okrepitev pomena teh politik je bilo kot bistven element programa Aeneas, sprejetega marca 2004, opredeljeno spoštovanje demokratičnih načel, pravne države, pravic manjšin in temeljnih svoboščin. Program je namenjen pomoči tretjim državam na področju migracije in azila.

V zvezi z azilom podpiram uravnotežen pristop, ki ga je junija 2004 Komisija predstavila v svojem sporočilu o "izboljšanju pristopa do trajnostnih rešitev". V sporočilu je razložila vlogo EU pri izboljšanju mednarodne ureditve za zaščito ob polnem sodelovanju z državami v regiji. Pristop temelji po eni strani na boljšem upravljanju dostopa do ozemlja članic za osebe, ki prosijo za mednarodno zaščito, in po drugi strani na krepitvi zmogljivosti zaščite v izvornih regijah, s čimer se beguncem omogoči hitra in učinkovita zaščita, ki obenem kar najbolj ustreza njihovim potrebam, s tem pa se zmanjšajo tudi neregularni drugotni premiki.

Strinjam se s stališčem, izraženim v sporočilu, in sicer, da je najboljši način za doseganje napredka priprava programov EU za regionalno zaščito, ki bi vsebovali ukrepe za okrepitev zaščite v zadevni regiji. Cilj programov bo ugotoviti, kako lahko EU izboljša in končno celo reši razmere, povezane z begunci, ki imajo tak status dalj časa. Programi so praktični, funkcionalni in usmerjeni v reševanje težav na licu mesta. Sedanja Komisija je omenila, da bi se ji zdelo potrebno pripraviti pilotski program EU za regionalno zaščito v zvezi z ugotovljenimi razmerami, v katerih živijo begunci, in sicer v tesnem sodelovanju z UNHCR ter po posvetovanju s Svetom. Gre za akcijski načrt, ki bi ga izdelali do julija 2005 in popoln program EU za regionalno zaščito, zaključen do decembra 2005. Sam bi se držal tega delovnega načrta. V

sporočilu iz junija 2004 je predlagano tudi, da bi splošen načrt EU za ponovno naselitev moral imeti pomembno vlogo v okviru programov EU za regionalno zaščito. Tak načrt, ki bi se uporabil po potrebi, bi lahko pomagal zagotoviti pravilnejši in bolj urejen vstop v EU osebam, ki potrebujejo mednarodno zaščito, ter bi bil prilagodljivejši in ustrezen posebnim okoliščinam. Sedanja Komisija je poudarila potrebo, da se osnutek takega načrta pripravi do julija 2005, s čimer se popolnoma strinjam.

19. Katere korake boste predlagali za to, da bo izvajanje že sprejetih predpisov Skupnosti s področja azilne politike postalo prednostna naloga držav članic? Ali boste v okviru pooblastil Komisije predlagali proaktivne ukrepe, po potrebi tudi pravne, proti državam članicam, ki svojih obveznosti ne bodo ustrezno izpolnjevale, in na ta način zagotovili dejanski prenos in izvajanje direktiv Skupnosti? V primerih, kjer bo spremljanje razkrilo pomanjkljivosti v obstoječem pravnem okviru Skupnosti s področja zaščite beguncev in azilne politike, ali boste uporabili pravico Komisije do pobude in predlagali spremembe ali nove predpise, ki naj zapolnijo vrzeli?

Nadzoru izvršilnih ukrepov držav članic na področju priseljevanja in azila pripisujem nadvse velik pomen. Menim, da je tu potrebna večja preglednost. V ta namen nameravam uporabiti dva različna pristopa.

Prvi pristop bo povsem aktiven. Komisija bi priredila in predsedovala vrsti sestankov, odborov za stike, s strokovnjaki iz držav članic, da bi jim pomagala pri pravilnem izvajanju zakonodaje in pri premagovanju težav v zvezi z razlaganjem le-te, ki bi se sproti pojavljale. Ustanovitev odborov za stike, enega za vsak temeljni pravni instrument, bi zagotovila državam članicam in Komisiji strukturno podlago za obravnavo praktičnih rešitev za težave, povezane z izvajanjem predpisov. Ta pristop ima namen, kolikor je mogoče, pomagati državam članicam pri izvajanju in uporabi določil Skupnosti. Ti odbori bi se torej sestajali, preden bi zapadel rok za izvajanje, ter poleg tega še enkrat kasneje, da bi se takrat lahko ukvarjali z vprašanji razlage in bolj usklajenega pristopa.

Drugič, zagotovil bom, da bo Komisija kot varuh pogodb izvajala natančen nadzor prenosa zakonodaje EU na področju priseljevanja in azila. Vse to pa šele po zaključku ustaljenih postopkov za preverjanje pravilne uporabe pravnih sredstev EU. Če bi se namreč v tem postopku pokazala resna kršitev s strani katere od držav članic, ne bi okleval s predlogom, naj se Komisija pritoži na Sodišče. Prepričan sem namreč, da je sedanja Komisija pravilno ravnala, ko je letos poleti prijavila Sodišču 14 primerov neizvajanja s strani držav članic direktiv na področju priseljevanja in azila.

Če bi preverjanje pokazalo velike pomanjkljivosti in vrzeli v zakonodaji o minimalnih standardih, ki je bila sprejeta v skladu s členom 63, vam lahko zagotovim, da bi uporabil pravico Komisije do predlaganja sprememb.

20. Katere ukrepe namerava komisar predlagati za okrepitev skupne zunanje meje Unije? Kakšno je vaše mnenje o vlogi agencije za nadzor na mejah in njenem razvoju in kaj menite o bodoči vlogi agencij za nadzor meja v pomorskem in zračnem prometu?

Menim, da bo morala biti Agencija temeljni kamen za resnično usklajeno upravljanje zunanjih meja Evropske unije; rad bi tudi poudaril, da je agencija organizem, oblikovan z namenom krepitve in utrditve solidarnosti med državami članicami in Skupnostjo v zvezi s temi pomembnimi nalogi. V tem pogledu seveda menim, da bi lahko bilo koristno, če bi Agencija

začela sodelovati z nacionalnimi oblastmi, pristojnimi za varnost in carinski nadzor. Kar zadeva verjetno prihodnjo vlogo upravnih agencij za morske in zračne meje, poudarjam, da je Agencija pristojna za vse zunanje meje. Agencija bo ustanovila vrsto specializiranih podružnic, pristojnih za teritorialne, zračne in morske meje, ki bodo med drugim odgovorne za izvajanje operativnih dejavnosti. Torej ni potrebno ustanavljati dodatnih agencij s posebnim namenom upravljanja morskih in zračnih meja.

Komisija trenutno sprejema nujne ukrepe za pripravo izvajalne faze, saj bo Agencija začela z izvajanjem svojih funkcij na začetku leta 2005. Prvi dve leti, do začetka veljavnosti naslednje finančne perspektive leta 2007, bosta vsekakor nekakšno obdobje "ogrevanja" za Agencijo; to bi bilo treba uporabiti za iskanje novih načinov izboljšanja sodelovanja na področju upravljanja zunanjih meja in povratka v domovino državljanov iz drugih držav, ilegalnih priseljencev na območju EU. Ko bo stopila v veljavo naslednja finančna perspektiva za obdobje po letu 2007, se bo s tem začelo tudi novo obdobje razvoja večje solidarnosti in delitve stroškov na ravni Skupnosti na področju upravljanja zunanjih meja. V tem okviru bi bilo treba del povečanih finančnih sredstev, namenjenih SPM, nameniti razvoju zmogljivosti in pospeševanju dejavnosti Agencije v korist vseh držav članic. V tej prihodnji fazi bi se lahko preučilo morebitne nove naloge Agencije (na primer schengenska ocenitev in upravljanje IT sistemov v širokem obsegu). V obvestilu o finančni perspektivi 2003-2007 z dne 14. julija 2004 je namreč jasno določeno, da bo proučena možnost, ali se lahko uporablja Agencijo kot usklajevalni sistem za zagotavljanje sodelovanja med vsemi glavnimi organi, pristojnimi za upravljanje meja.

21. Na kakšen način namerava Komisija sodelovati z državami članicami in koordinatorjem za boj proti terorizmu, da bi zagotovila dejansko izvedbo vseh obvez, ki jih je sprejela EU; katere ukrepe bo Komisija sprožila za učinkovito delo pri zagotavljanju sodelovanja med državami članicami pa tudi med EU in tretjimi državami, zlasti ZDA? Ali bo Komisija v vseh svojih politikah upoštevala teroristično grožnjo in razvila skladen pristop do tega vprašanja tako z notranjega kot zunanjega vidika? Katere ukrepe pripravlja Komisija za pomoč žrtvam terorizma?

Predlagal bi, naj Komisija še naprej dejavno prispeva k dejavnostim Sveta v tesnem sodelovanju z generalnim sekretarjem Sveta/visokim predstavnikom SZVP in s koordinatorjem Sveta za boj proti terorizmu. Posebno pozornost je treba nameniti izvajanju dejavnosti, predvidenih v akcijskem načrtu za boj proti terorizmu, v katerem je opredeljenih več kot sto ukrepov, s posebnim ozirom na financiranje terorizma, njegove posledice in na zaščito izpostavljenih infrastruktur. Obveščen sem bil o tem, da so se g. De Vries in službe Komisije dogovorile glede možnosti praktičnega uresničevanja teh načrtov v prihodnjih mesecih. Interna skupina Komisije, ki jo koordinira moj GD, bo pripravila poročila o treh temah. Svet bo prispeval k vključitvi teh poročil v eno skupno poročilo, ki bo namenjeno za decembrsko zasedanje Evropskega sveta. Dolgoročno bi se morala Komisija tudi ukvarjati z bistvenimi vzroki za nastanek terorizma.

Bolj splošno gledano je za koordiniranje notranjih in zunanjih dejavnosti Komisija med generalnimi direktorji že ustanovila delovno skupino na visoki ravni, katere naloga je zagotoviti doslednost naših politik. S komisarjem za zunanje odnose in z drugimi sodelavci bi v ta namen gojil tesno sodelovanje. Za popolno vključitev boja proti terorizmu v zunanje odnose EU so bili razviti različni mehanizmi. Sporazumi z drugimi državami nudijo okvire za globalne strategije, ki lahko pripomorejo k soočanju z vzroki za nastanek terorizma. Posledično novi dogovori sistematično vključujejo klavzule proti terorizmu, ki predvidevajo posebno tehnično pomoč pri izvajanju zadevnih resolucij varnostnega sveta ZN. Tudi podpora razvoju in političnemu dialogu odigravata pomembno vlogo.

Kar zadeva sodelovanje z ZDA, bi rad omenil sporazume med ZDA in Europolom ter med EU in ZDA o vzajemni pravni pomoči in izročitvi. Zadnji od njiju predstavlja zgodovinski precedens in dokazuje moč čezatlantske solidarnosti, še zlasti glede boja proti terorizmu. Stalno sodelovanje z ZDA bo zagotovljeno z raznimi dialogi med EU in ZDA v okviru novega "čezatlantskega delovnega reda". Nov politični dialog EU-ZDA glede varnosti na področju meja in prometa, ki mu sopredseduje moj generalni direktor, je dober primer usklajenega sodelovanja.

Solidarnost med državami članicami bi morala tudi zaznamovati skrb za naše državljane, ko ti postanejo žrtve terorizma. Popolnoma podpiram podporo Evropskega parlamenta žrtvam terorizma v obliki nove proračunske postavke za izvajanje pilotnega projekta. Trenutno Komisija preučuje predstavljene predloge. Po terorističnih atentatih v Madridu je Evropski svet pozval Komisijo, naj zagotovi, da bodo razpoložljiva sredstva iz proračuna 2004 nemudoma dodeljena za podporo žrtvam terorizma. Nameravam preučiti načine razširjanja uporabe mehanizma solidarnosti kot odškodnine za žrtve terorizma. Evropski parlament bi moral biti redno obveščen.

22. ***Ali se Komisija obvezuje, da bo načrt evropske varnosti razvila na podlagi načrtov nacionalne varnosti, pri tem pa bo svoje neposredne posege tako na ravni institucij kot na ravni agencij (Europol, Eurojust in v prihodnosti evropski javni tožilec) omejila na zares nujno delovanje? Ali se Komisija obvezuje, da bo vzpostavila komunikacijske in informacijske mreže s ciljem večje varnosti (na primer evropski sodni register), pri tem pa zagotovila, da se v primeru obveščevalnih služb njihovo sodelovanje odvija pod demokratičnim nadzorom tako EP kot tudi nacionalnih parlamentov in evropskih sodnikov? Ali se nadalje kandidat za komisarja obvezuje, da bo kar najhitreje zagotovil pravno podlago in učinkovito obveščanje/vključenost Evropskega parlamenta, še zlasti pri opredelitvi raziskovalnih projektov na področju varnosti z dotacijo več milijonov evrov (PASR-2004)?***

Strinjam se glede tega, da je kot del odgovora na teroristične napade v Madridu v začetku tega leta razvoj evropskega varnostnega načrta resnično pozornosti vredna zamisel. Razvoj in uresničevanje evropskega varnostnega načrta bi morala seveda povečini zajemati iz prispevkov držav članic. Vendar sem prepričan, da sta vzajemni pretok informacij o terorizmu in razumevanje značaja kriminalne grožnje na ravni Unije povsem temeljnega pomena. Europol ima pri tem bistveno vlogo, saj je namreč v edinstvenem položaju, da lahko analizira informacije iz vseh 25 držav članic. S tem ciljem v mislih nameravam in to se mi zdi temeljnega pomena, razviti pojem, da je treba nekatere zakone izvajati na podlagi informacij obveščevalnih služb, z namenom, da bi bilo Svetu omogočeno sprejemanje sklepov na osnovi natančnih, strateških in operativnih ocen Europola. Tudi Eurojust ima na tem področju ključno vlogo. S tem seveda nimam najmanjšega namena nadomestiti državnih organov javne varnosti z Europolom ali Eurojustom. Po mojem mnenju je njuno delo pomembno, a vendar komplementarnega značaja.

Bistvenega pomena je večja izmenjava informacij in obveščevalnih dejavnosti. Menim, da izhaja odpor držav članic do popolne izmenjave občutljivih informacij iz pomanjkanja vzajemnega zaupanja in pomanjkanja skupnega evropskega stališča glede grožnje, ki zadeva vse nas. Nujna je evropska politika na področju informiranja, ki bi zagotovila ustrezno ravnotežje med okrepitvijo vseh potrebnih sredstev, s katerimi razpolagajo organi javne varnosti pri boju proti terorizmu in kriminalu (z gotovostjo, da je mogoča varna izmenjava občutljivih informacij) na eni strani, in nujno zaščito podatkov ter temeljnih pravic s pravosodnim in parlamentarnim nadzorom na drugi strani. Ohranitev tega ravnotežja bo zame vodilno načelo. Isto načelo bi moralo tudi navdihniti bodoče dejavnosti v zvezi z vzajemno povezavo baz podatkov s podatki

na kazenskem področju in s predpisi o zaščiti osebnih podatkov na področju pravosodnega in policijskega sodelovanja.

Menim, da si mora EP izboriti poseben prostor na tem področju.

Pripravljalni ukrep glede raziskovanja na področju varnosti (PURV), ki, kakor veste, ne potrebuje pravne podlage, se je začel leta 2004 in bo predvidoma trajal do leta 2006. Odpreti mora pot raziskovalnemu programu o evropski varnosti (RPEV), ki ga financira Skupnost in ki bo predvidoma sprožen leta 2007. Pripravljalni ukrep je bil določen na podlagi širšega posvetovanja z interesenti, vključno s predstavniki Evropskega parlamenta.

V bodoče bo moral EP biti še bolj soudeležen pri nadzoru te dejavnosti. Sam bi bil pripravljen na tesno sodelovanje s sodelavcem, odgovornim za raziskovanje na področju varnosti; sem tudi za vključitev celotnega programa PURV (2007-2013) v okvir Sedmega okvirnega programa o raziskovanju in znanstvenem razvoju (FP7).

23. ***Ali se komisar obvezuje, da bo na vseh področjih pristojnosti EU spodbujal sprejemanje visokih standardov varovanja zasebnosti in osebnih podatkov in da bo ponovno ocenil strategije sistematičnega in nesorazmernega zbiranja osebnih podatkov posameznikov (kot je EP zapisal v svoji resoluciji z dne 31. marca 2004)? Ali se komisar obvezuje, da bo v najkrajšem možnem času vložil predlog okvirnega sklepa o standardih varstva podatkov za tretji steber in o ustanovitvi posebnega tovrstnega organa na evropski ravni, ki bi ga sestavljali predstavniki nacionalnih organov (ki bi se na ravni Skupnosti sestajali v okviru skupine, predvidene v čl. 29 Direktive 95/46)?***

Prizadevam si za vzpostavitev pravilnega ravnotežja med zakonitimi potrebami na področju uporabe zakonov in zaščito zasebnega življenja, v skladu s pogodbami in Listino o temeljnih pravicah EU. Že obstajajo visoki evropski standardi za zaščito temeljnih pravic oseb, predvsem pravice do zasebnosti. Komisija mora še naprej zagotavljati, da se bodo te klavzule ustrezno upoštevale.

Kljub temu se ni mogoče izogniti dejstvu, da so postale grožnje terorizma in mednarodnega kriminala velik problem na področju varnosti. Deklaracija Sveta glede terorizma z dne 25. marca 2004 poziva k sprejemanju ukrepov na področju zbiranja podatkov in omogočanja izmenjave informacij. Uresničiti ta cilj pomeni vzpostaviti pogoje, ki bi omogočili dostop do pomembnih in nujnih podatkov ter informaciji oblastem EU, odgovornim za javno varnost, na podlagi skupnih standardov, vključno s predpisi o zaščiti podatkov.

EU ima nalogo, da spodbuja stabilnost in varnost onstran naših meja. Vendar mora biti v tem primeru, prav tako pa tudi na področju naših notranjih politik, zbiranje osebnih podatkov sorazmerno potrebnim zaščitam in z njimi uravnoteženo.

Zaščita osebnih podatkov tretjega stebra je prednostna naloga. Priprava zakonskega predloga, ki bi določil zadevne standarde, je predvidena v zakonodajnem in delovnem programu Komisije za leto 2004. Splošno pravilo ne obstaja, saj se direktiva 95/46/ES ne uporablja pri obdelovanju osebnih podatkov s strani organov javne varnosti v smislu naslova VI PEU. Okrepiti moramo posebne predpise o zaščiti podatkov za Schengen, Europol, Eurojust in za sistem carinskega informiranja. Predloge na tem področju je treba razvijati v posvetovanju z državami članicami, Europolom in Eurojustom.

Ustanovitev posebnega organa je treba razlikovati od delovne skupine iz člena 29, ki je bila ustanovljena z direktivo 94/46/ES in nima nadzorne, marveč le posvetovalno moč. Sodelovanje z nacionalnimi organi bi bilo treba izboljšati.

24. ***31. 3. 2004 je Parlament z resolucijo o varstvu osebnih podatkov potnikov v zračnem prometu Komisiji predlagal, naj zamrzne pobude za vzpostavitev centraliziranega upravljanja na evropski ravni s podatki, povzetimi iz evidenc potnikov v zračnem prometu. V nadaljevanju je Evropski parlament sklenil vložiti tožbo tako proti sklepu Komisije kot proti sporazumu, ki ga je sklenil Svet. Komisija v tem času nadaljuje pogajanja na ravni Mednarodne organizacije za civilni letalski promet ICAO, da bi z večstranskim sporazumom obšla tisto, kar naj bi onemogočil dvostranski sporazum EU/ZDA. Ali se kandidatu za komisarja ne zdi, da bi morala Komisija pogajanja na ravni ICAO odložiti vsaj do razsodbe sodišča glede vprašanj, ki jih zastavlja EP? Ali se mu ne zdi nujno potrebno spoštovati tako načelo lojalnega sodelovanja med institucijami kot zaupanje, ki naj označuje odnose med EP in Komisijo.***

Znano mi je, da se mnenje Parlamenta na eni strani in mnenje Komisije in Sveta na drugi razhajata glede sklepa o primernosti mednarodnega sporazuma o posredovanju ZDA podatkov PNR, ki je predmet pritožbe pred Sodiščem. Komisija zaradi tega ne bo storila ničesar, kar bi lahko posegalo v bodočo odločitev Sodišča glede tega spora.

Čeprav ne gre za področje, za katerega je neposredno pristojen komisar za pravosodje, svobodo in varnost, sem mnenja, da se Komisija ne more izogniti tistemu, kar se dogaja v drugih skupščinah, kot je na primer ICAO. Naše države članice so med 188 pogodbenimi stranmi ICAO. Tudi v interesu Evropskega parlamenta je, da se stališče Evropske unije zaščiti v sedanjih razpravah v okviru ICAO.

To pomeni, da si bom skupaj z mojimi kolegi, odgovornimi za promet in notranji trg, prizadeval zagotoviti, da bodo pobude ali dejavnosti Komisije upoštevale pomembne javne interese, kot so varnost pred terorizmom in drugimi hudimi grožnjami, obenem pa čim manj vplivale na pravice potnikov in letalskih prevoznikov.

25. ***Ali se komisar obvezuje, da bo z ustreznimi pobudami spodbujal kakovostnejše pravosodje v Evropi; tako civilno (presegajoč čezmejne primere) kot kazensko, pri čemer imamo v mislih zlasti minimalne garancije za obtožence, kar bi pomagalo odpraviti oklevanje držav članic pri uvajanju evropskega pripornega naloga in drugih ukrepov na področju medsebojnega priznavanja?***

Seveda. Kar zadeva civilne zadeve, je to področje, na katerem lahko dejavnosti Skupnosti neposredno odgovarjajo na vsakdanje skrbi državljanov. Z osebnega vidika menim, da gre za primarno odgovornost držav članic, toda pravosodni sistemi ne delujejo in ne morejo neodvisno delovati v Evropski uniji brez notranjih meja, v kateri se lahko osebe in kapital svobodno gibljejo. Izziv EU je zagotoviti učinkovito razčlenitev med temi sistemi in jamčiti, da v trenutku, ko morajo delovati skupaj, ustrezajo standardu najvišje kakovosti. Dokončal bi delo na področju medsebojnega priznavanja in ga razširil na nove sektorje; poleg tega bi izvedel postopno ukinitev "exequetur". Naredil bi tudi vse, kar je mogoče, da bi zagotovil učinkovito izvajanje sodnih odločb.

Kar zadeva kazenske zadeve, zlasti pravice do obrambe, si prizadevam za nadaljevanje razvoja politike za uresničevanje obveznosti, prevzete v Tampereju, ki narekuje opredelitev ukrepov za

boj proti kriminalu "ob istočasni zaščiti svobode in pravnih pravic oseb". Postopkovne določbe morajo zagotavljati enake garancije v celotni EU, tako da bodo lahko države članice imele zaupanje v medsebojne sisteme kazenskega pravosodja, kar je potrebno za zadovoljivo delovanje instrumentov, kot je evropski priporni nalog. Želim si, da bi Svet sprejel obstoječi predlog, ki zadeva okvirni sklep o uporabi nekaterih postopkovnih pravic na kazenskem področju v celotni Evropski uniji. Poleg tega bi dodal druge elemente in tako preučil zaščito, ki temelji na minimalnih dokazih, kot je pravica do neodgovarjanja, ter evropsko opredelitev vsebine odločbe *in absentia*. To delo je ključnega pomena za olajšanje delovanja medsebojnega priznavanja. Takoj, ko bodo ti instrumenti začeli veljati, bi priporočil njihovo ustrezno ocenjevanje, da bi zagotovil, da se države članice ne omejijo na izključno formalno sprejetje ideje o zadostni zaščiti, ampak da jo izvajajo v celoti in v praksi.

26. Kako nameravate zagotoviti, da bo agencija za človekove pravice postala učinkovit mehanizem za spremljanje spoštovanja najvišjih možnih standardov človekovih pravic v vsej Evropi, vključno s pravicami osumljencev in obtožencev v kazenskih postopkih?

Nameravam narediti vse, kar je mogoče, za izvedbo sklepa o razširitvi mandata Evropskega centra za nadzor rasizma in ksenofobije, da bi se preoblikoval v Agencijo za temeljne pravice, kot so sklenili predstavniki držav članic v okviru Evropskega sveta.

Seznanjen sem z dejstvom, da sedanja Komisija začenja javno razpravo z vsemi zainteresiranimi stranmi o bodoči agenciji. To se mi zdi izredno pozitivna zasnova za tako pomemben in občutljiv projekt. Ta javna razprava, v kateri bi rad temeljito sodeloval tudi jaz, bo omogočila naslednji Komisiji, da bo predlagala naloge in pristojnosti nove agencije. Po mojem mnenju mora agencija postati temeljno središče Unije z vidika spodbujanja temeljnih pravic v okviru pristojnosti Unije, ne da bi se njene dejavnosti prekrivale z že učinkovitim izvajanjem dejavnosti s strani drugih institucij, kot je Svet Evrope. Temeljni vidiki so: neodvisnost Agencije tako od institucij Unije, kot od držav članic in NVO; primerna sredstva v smislu proračuna in kadra; zbiranje natančnih in primerljivih podatkov; podlaga za izmenjavo dobrih praks med državami članicami; sprejemanje mnenj z namenom pomagati institucijam in državam članicam, zlasti zakonodajalcem, pri izvrševanju njihovih pristojnosti.

Kar se tiče visokih standardov za pravice osumljencev in zlasti obtožencev, sem odločen podpirati sprejem obstoječega predloga Komisije, ki zadeva okvirni sklep o nekaterih pravicah v zvezi s kazenskimi sodnimi procesi. Med drugim posebni predlogi obsegajo: pravico do brezplačnega zastopanja, pravico do tolmačenja in prevajanja za obtožence-tujce in pravico do posebnih ukrepov za osebe, ki ne morejo razumeti postopkov ali jim slediti. Predlog obsega tudi del o ocenjevanju in nadzoru spoštovanja predpisov ter omogoča državam članicam ohranitev visoke ravni zaščite na področjih, kjer je le-ta že prisotna. Mehanizem ocenjevanja in nadzora je še potrebno določiti, vendar bi se ga lahko obravnavalo, ko bodo obravnavane naloge bodoče Agencije za temeljne pravice.

27. <u>Katere so vaše prednostne naloge glede novih instrumentov vzajemnega priznavanja, ki mora temeljiti na ukrepih za vzpostavljanje zaupanja: kaj nameravate storiti za krepitev medsebojnega zaupanja? Kakšna bo še posebej vaša politika glede razvoja usposabljanja na področju pravosodja na evropski ravni?</u>

Menim, da bo "Program medsebojnega priznavanja", sprejet leta 2000, v naslednjih letih predstavljal temelj politike EU.

Z namenom izvajanja programa na civilnem področju bi bila moja prednostna naloga izpolniti "Delovni red iz Tampereja" s predstavitvijo predlogov predvsem glede obveznosti vzdrževanja in zahtev manjšega obsega. Nato bi želel dopolniti program medsebojnega priznavanja na dveh področjih: oporoke, nasledstva in lastniški vidiki družinskega prava ter ocenitev delovanja že sprejetih instrumentov, predvsem pravilnikov Bruselj I in Bruselj II. To bi omogočilo njihovo izboljšanje in olajšalo postopno odpravo "exequatur". V tem pogledu bi bilo treba razviti postranske ukrepe, kot so nekatere minimalne garancije v sodnih postopkih, da bi povečali zaupanje med državami članicami. Poleg tega nameravam preučiti, v katerih sektorjih (z izjemo tistih, ki jih krije program medsebojnega priznavanja) bodo potrebni predpisi EU na tem področju. Menim npr., da bi državljani in gospodarstveniki imeli koristi tudi od razširitve obsega medsebojnega priznavanja na zasebne in javne listine, ki bi tako lahko svobodno krožile v okviru notranjega trga.

Kar zadeva kazenske zadeve, menim, da bo potrebno posodobiti program medsebojnega priznavanja. V fazi pred sodnim postopkom bi morali instrumenti, ki temeljijo na medsebojnem priznavanju, olajšati zbiranje dokazov. V fazi po sodnem postopku je treba oblikovati popoln sistem medsebojnega priznavanja dokončnih odločb, da bi omogočili čezmejno izvrševanje odločb. Ta sistem bi moral tudi vključevati vzpostavitev kazenskega registra za sodbe in neskladnosti. Poleg tega bi bilo treba nadaljevati z dejavnostmi v zvezi z mehanizmom in kriteriji za določitev sodne pristojnosti v kazenskih postopkih.

Parlament ima popolnoma prav, da povezuje napredek na področju medsebojnega priznavanja z okrepitvijo medsebojnega zaupanja. V razširjeni Evropski uniji bo moralo medsebojno zaupanje temeljiti na gotovosti, da imajo vsi državljani EU dostop do pravosodnega sistema visoke kakovosti. Okrepitev garancij in standardov v sodnih postopkih, vzpostavitev sistema za objektivno in nepristransko ocenjevanje kakovosti sodstva na kazenskem področju ter okrepitev pravosodnega usposabljanja predstavljajo temeljne vidike v tem pogledu. To je razlog, da moramo v celoti izvajati "program izmenjave za pravosodne organe", ki ga je oblikoval Parlament za obdobje 2004-2005.

28. <u>Kako se bo Komisije odzivala na pomanjkljivo ali nepravilno izvajanje okvirnega sklepa o evropskem pripornem nalogu s strani nekaterih držav članic? Boste poskrbeli, da se bo Komisija v najkrajšem možnem času in kar se da prizadevno lotila vprašanja približevanja opredelitev kaznivih dejanj in kazni za kršitve, navedene v zaključkih iz Tampereja in v osnutku ustavne pogodbe?</u>

Na podlagi razpoložljivih podatkov bi Komisiji poveril nalogo, da do konca leta Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o delovanju evropskega pripornega naloga. Kljub dejstvu, da so v izvršilni zakonodaji lahko prisotne nekatere nasprotujoče si določbe ali netočnosti, ki bi seveda bile opredeljene v poročilu, trenutni podatki o praktičnem delovanju evropskega

pripornega naloga dokazujejo, da novi sistem dobro deluje in predstavlja dejansko izboljšanje v primerjavi s prejšnjimi ukrepi izročitve.

Komisija nima na podlagi trenutno veljavne pogodbe pravice sprožiti postopek za prekrške v primeru neuporabe ali nepravilne uporabe evropskega pripornega naloga oziroma prijaviti državo članico Sodišču, če je potrebno.

Vsekakor, v primeru različnih razlag ali razprav med državami članicami v zvezi z uporabo instrumenta, se lahko spor predloži Sodišču, če bi ne bilo mogoče doseči sporazuma v okviru Sveta ter če bi se ena od držav članic odločila, da uporabi to možnost. Možno je tudi, da bi Sodišče bilo pozvano, da sprejme uvodno odločbo o posameznem primeru. Poročilo bi lahko v tem pogledu nudilo koristne informacije.

Po vstopu v veljavo Amsterdamske pogodbe je bilo na evropski ravni sprejeto večje število zakonodajnih predlogov za prilagoditev opredelitve kazenskega prekrška in kazni oziroma je bilo predloženih nekaj zakonodajnih predlogov, a so še vedno v obravnavi pri Svetu. To velja zlasti za večji del področij prekrškov, na katere se nanašajo zaključki iz Tampereja in predlog ustavne pogodbe. Kot dodatek temu bo potrebno sprejeti nadaljnje zakonodajne ukrepe za učinkovitejši boj proti resnim čezmejnim prekrškom, zlasti na področjih organiziranega kriminala, finančnega kriminala, vključno s financiranjem terorizma in spletnim kriminalom. Posebej bi rad predlagal uskladitev sestavnih elementov in kazni za ponarejanja, prekrške proti informacijskim infrastrukturam in za različne oblike udeležbe v kriminalnih organizacijah.

Posebno pozornost bi namenil odzivom na Zeleno knjigo o sankcijah in preučil bi, če je potrebno uskladiti nekatere vidike splošnega kazenskega prava, da bi omogočili in olajšali izvrševanje kazenske odločbe v državi članici, različni od tiste, v kateri je bila odločba sprejeta.

29. Evropski svet bo do konca leta sprejel novo strategijo EU s področja drog (2005 - 2012). Ali se strinjate, da Komisija ob sodelovanju EP in Odbora regij, kot osrednjih institucij, ki sta resnično blizu državljanom, lahko igra pomembno vlogo pri približevanju tovrstne politike EU državljanom, zlasti ker je vprašanje drog eno najbolj zaskrbljujočih v današnji družbi? Kdaj bo Komisija predložila predlog za prvi akcijski načrt v okviru nove strategije? Če upoštevamo jasno izražena pričakovanja evropskih državljanov, da se bo EU znala učinkovito odzvati, ali se vam ne zdi, da je skrajni čas, da Komisija sprejme bolj pregleden in skladen pristop reševanja problematike drog? Če da, kaj bi spremenili v trenutnem položaju?

Strinjam se z vami, da morajo evropske institucije igrati pomembno vlogo pri približevanju politike EU državljanom. Droga je ena glavnih skrbi državljanov. Nedavna raziskava Evrobarometra je pokazala, da 76% državljanov meni, da bi moral boj proti drogam predstavljati eno glavnih prednostnih nalog EU.

Nameravam okrepiti delovanje Komisije v tem pogledu. Decembrski Evropski svet bo potrdil novo strategijo EU o zasvojenosti z mamili za obdobje naslednjih osmih let, kar dokazuje visoko raven boja proti tej grožnji. Vendar moramo to obvezo pretvoriti v resnične ukrepe. Iz tega razloga bi morala Komisija na podlagi nove strategije v začetku leta 2005 predstaviti predlog o prvem evropskem akcijskem načrtu o drogah.

Komisija namerava spodbujati dialog med politiki in civilno družbo, zlasti o takšnih problemih kot so droge. Zato predlagam vključitev dinamičnega dialoga s civilno družbo o problemih zasvojenosti v delovni program Komisije za leto 2005.

Popolnoma se tudi strinjam z dejstvom, da moramo odgovoriti na ta jasna pričakovanja s sprejetjem preglednejšega stališča na visoki ravni glede problema zasvojenosti. Usklajevanje politik na področju zasvojenosti, ki je del mojega mandata, po mojem mnenju predstavlja politično prednostno nalogo zaradi naslednjih razlogov:

1. Državljani EU, vlade držav članic, druge države in mednarodne organizacije morajo biti zmožne za pogajanja z "enotno strukturo" na ravni Komisije. To bo verjetno ustvarilo potrebo po preverjanju sedanjega načina izvrševanja sklepov.

2. Čeprav vloga EU na področju boja proti drogam dopolnjuje vlogo držav članic, moramo za boj proti tej nadlogi izkoristiti vse možnosti, ki jih zagotavlja Pogodba: i) krepitev boja proti trgovanju z drogami, ii) skrb za žrtve in zagotavljanje vseh možnosti za njihovo ponovno vključitev v družbo ter iii) predvidevanje dimenzije boja proti drogam v zunanjih odnosih.

3. Zagotoviti moramo tudi, da bo EU še naprej dokazovala svoja prizadevanja in sprejela uravnotežen pristop, ki vključuje tudi preprečevanje, zmanjševanje povpraševanja, tveganja in terapije, kot tudi varnostne vidike.

Kot komisar za pravosodje, svobodo in varnost si bom prizadeval, skupno s svojimi sodelavci, pristojnimi za področja, ki zadevajo droge, za večjo učinkovitost usklajevanja politik na področju mamil, ki ga je sprejela Komisija ter da mu zagotovimo potrebno raven, da bi izpolnili pričakovanja javnosti in merila učinkovitosti.

30. <u>Katere ukrepe namerava kandidat za komisarja sprejeti kot garancijo za to, da na vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice ne bi vplivale razmere v nekaterih državah članicah, da bi se schengenski predpisi (od zdaj veljavni v 22 državah članicah) uveljavili kot splošno pravilo Unije in da bi se lahko, če bi države preprečevale sprejetje ukrepov za zagotovitev višje stopnje varstva temeljnih pravic, uporabil postopek okrepljenega sodelovanja?</u>

Člen 6 Pogodbe o Evropski uniji in Listina o temeljnih pravicah Unije, ki so sedaj del Ustavne pogodbe, se morajo upoštevati vsakokrat, ko države članice delujejo v evropskem okviru oziroma pri izvajanju okrepljenih ukrepov za sodelovanje.

Moje stremljenje v dolgoročnem pogledu bi bilo, da bi se na območju pravičnosti, svobode in varnosti naše skupne določbe upoštevale v vseh državah članicah na isti način in da bi sedanji položaj "spremenljive geometrije" bil postopoma ukinjen. Vendar priznavam, da se okrepljeno sodelovanje lahko izkaže potrebno v nekaterih primerih, da bi ne ovirali možnih napredkov EU v primeru, če manjšina držav članic ne sprejema zastavljenega cilja. Schengenska oblika razširjenega sodelovanja *sui generis* predstavlja jasen primer: čeprav niso vse države članice sprejemale cilja ukinitve nadzora na zunanjih mejah, je bilo mogoče uresničiti območje prostega gibanja oseb in razviti vse vzporedne spremljevalne ukrepe na področju vizumov, nadzorovalnega režima zunanjih meja in tudi policijskega ter pravosodnega sodelovanja med državami članicami. Vseh deset novih držav članic je sprejelo schengenska določila in standarde, čeprav bo popolna osvojitev schengenskega "acquisa" z njihove strani potekala postopoma, da bi lahko institucije sprejele vse potrebne pravne, tehnične, upravne in praktične ukrepe.

31. <u>Katere ukrepe namerava kandidat za komisarja sprejeti kot garancijo za to, da na eni strani proračunska sredstva, namenjena območju svobode, varnosti in pravice, ki bodo pri pripravi finančnih načrtov za obdobje 2007-2013 označena s posebno rubriko "državljanske pravice, svoboda, varnost in pravica", omogočijo doseganje političnih ciljev, določenih v okviru programa Tampere II, in da se na drugi strani zagotovi učinkovito in pregledno upravljanje virov?</u>

Če preučimo razvoj proračuna Skupnosti v zadnjih letih, je očitno, da je izvajanje programa Tampere spremljala hitra rast števila finančnih programov, pilotnih projektov in pripravljalnih ukrepov. Nova finančna perspektiva nudi priložnost za poenostavitev in racionalizacijo teh instrumentov, tj. cilj, ki mu zagotavljam vso svojo podporo v interesu preglednosti.

S Komisijo se strinjam, da mora evropsko državljanstvo v naslednjih letih predstavljati enega prednostnih političnih ciljev Unije. Menim, da je popolnoma pravilno, da "mora evropsko državljanstvo služiti zagotavljanju resničnih pravic in dolžnosti, zlasti svobode, pravičnosti in varnosti. Svoboda, pravičnost in varnost so temeljne vrednote, ki predstavljajo temeljne sestavne elemente evropskega družbenega modela".

Poenostavitev in racionalizacija bosta povečali preglednost, saj bodo potencialne "stranke" programov takoj vedele, k uresničenju katerega globalnega cilja EU bo prispevala njihova udeležba. Po mojem mnenju bi morali novi finančni instrumenti v največji možni meri imeti skupne istovrstne mehanizme izvajanja, upravljanja in izvrševanja.

Nove določbe bi morale služiti večji učinkovitosti programov, v kolikor usmerjevalnih instrumentov, in nuditi navodila za izboljšave s pomočjo ustreznih sistemov za nadzor in ocenjevanje. Zagotavljati bi morali tudi večjo prilagodljivost glede razdelitve sredstev med več ukrepov na istem področju in bi zato morali prispevati k zagotavljanju hitrega odziva na nepričakovane dogodke.

Zagotoviti vam moram svoja prizadevanja za zagotavljanje ustreznega nadzora finančnega upravljanja na področju storitev. Moje službe mi bodo morale redno poročati o finančnih tokovih, rezultatih operacij revizij računov, možnih sumov nepravilnosti in možnih pripomb Parlamenta v zvezi s finančnim upravljanjem.

32. <u>Poleg sprejetja programa Daphne II (2004-2008), kakšne ukrepe nameravate sprejeti za nadaljnji boj proti trgovini z ženskami in otroci v EU?</u>

Komisija je pravočasno prepoznala pomen tega pojava in je igrala aktivno vlogo pri boju proti trgovanju z ljudmi z naslednjimi sredstvi:

- predstavitev obvestil v letih 1996, 1998 in 2000;

- predložitev zakonodajnih predlogov, npr. na področju kazni za prekršek trgovanja z ljudmi, kot tudi na področju kratkoročnih dovoljenj za bivanje za žrtve, ki sodelujejo s pristojnimi organi v postopkih proti odgovornim;

in

- spodbujanje izmenjav najboljših praks med strokovnjaki, npr. s pomočjo seminarjev, ki se financirajo iz naslova programov kot sta AGIS in DAPHNE ter oblikovanje skupine strokovnjakov na temo trgovanja z ljudmi.

Preprečevanje trgovanja z ljudmi, zaščita žrtev kot tudi učinkovitost sodnih postopkov in sankcij proti trgovcem z ljudmi, še vedno predstavljajo tri glavne elemente globalne politike Komisije proti trgovanju z ljudmi. Usklajevanje in sodelovanje javnih agencij ter nevladnih organizacij (NVO) sta ključna elementa te politike. Ta tema je in bo tudi v prihodnosti sestavni del dialoga Komisije z drugimi državami.

Komisija bo še naprej opravljala in krepila svoje dejavnosti ter ocenjevala izvajanje okvirnega sklepa o boju proti trgovanju z ljudmi z dne 19. julija 2002; sprožila bo pripravo poročila skupine strokovnjakov in poročilo Sveta o rezultatih študije Childoscope o prispevku civilne družbe k najdbi izginulih in spolno izkoriščanih otrok. V letu 2005 bo predstavljeno obvestilo, namenjeno ocenjevanju doseženega napredka v boju proti tej nadlogi in predlaganju nadaljnjih ukrepov, kjer je potrebno.

Vprašanja predložil parlamentarni Odbor za pravne zadeve JURI

1. Ali nameravate spodbujati harmonizacijo zasebnega prava v sektorjih, povezanih z integracijo trga, kot sta gospodarsko in pogodbeno pravo?

Moja prednostna naloga je oblikovanje evropskega območja pravice v civilnih in gospodarskih zadevah. To mora v prvi vrsti temeljiti na načelu vzajemnega priznavanja, kot ga je določil Evropski svet v Tampereju in kot je navedeno v "programu vzajemnega priznavanja", sprejetem leta 2000. Zato verjamem, da je predvsem s sprejetjem harmoniziranih pravil o pristojnosti sodišč na vedno več področjih, kakor tudi harmoniziranih kolizijskih pravil, potrebno uresničiti vzajemno priznavanje sodnih odločb v EU. Poudarek, dan vzajemnemu priznavanju, pravzaprav ne izključuje, da bi za izboljšanje medsebojnega zaupanja med pravnimi sistemi držav članic lahko bila potrebna usklajenost zasebnega prava. Potrebno bi bilo tudi zagotoviti upoštevanje ali usklajenost določenega števila minimalnih standardov procesnega prava, kot je predvideno že v programu vzajemnega priznavanja.

V vsakem primeru bi rad poudaril, da glede gospodarskega in pogodbenega prava obstajajo številni instrumenti, ki v določenih sektorjih, kot so potrošniško in zavarovalno pravo, ustvarjajo določeno stopnjo usklajenosti. Ti ukrepi ne spodbujajo le nadaljnje integracije trga, temveč tudi izboljšujejo medsebojno zaupanje med pravnimi sistemi v Evropi. S tem v mislih sem zavezan tesno sodelovati s prijatelji komisarji, da bi zagotovil, da harmonizacija civilnega prava na področjih v okviru njihove odgovornosti prispeva k tem ciljem.

2. Katere so po vašem mnenju omejitve, ki jih načelo subsidiarnosti postavlja ukrepom na področju civilnega prava? Ali si lahko predstavljate sprejetje kodeksa Skupnosti o pogodbenih in nepogodbenih obveznostih?

Vpliv načela subsidiarnosti na ukrepe Skupnosti, ne le glede civilnega prava, pač pa tudi na drugih področjih prava je težko *in abstracto* oceniti. Sem mnenja, da je upoštevanje načela subsidiarnosti potrebno oceniti za vsak ukrep, predlagan na ravni EU, v luči ciljev zadevnega ukrepa. V tem oziru močno podpiram povečano vlogo nacionalnih parlamentov, kot je predvidena v prihodnji Ustavi.

Ideja o kodeksu Skupnosti o pogodbenih in nepogodbenih obveznostih je zanimiva na dolgi rok, vendar mi potrebujemo postopen pristop. Uveden je bil akcijski načrt evropskega pogodbenega prava. Močno verjamem, da je prihodnje delo na "skupnem referenčnem okviru" v vsakem primeru treba izvesti v tesnem sodelovanju z različnimi interesenti in da le-to ne sme biti zgolj akademska izvedba. Razen tega mora biti oblika katerega koli prihodnjega ukrepa previdno izbrana v luči načela subsidiarnost.

V vsakem primeru si bom prizadeval za usklajenost kolizijskih pravil na področju pogodbenih in nepogodbenih obveznosti z zavzemanjem za sprejetje osnutka uredbe, znane kot "Rim II", in z ustreznim spremljanjem Zelene knjige o modernizaciji in transformaciji v uredbo Rimske konvencije iz leta 1980 ("Rim I"). Prepričan sem, da bodo takšna usklajena pravila predstavljala pomemben korak v oblikovanju resničnega področja civilne pravice. Prav tako sem prepričan, da se to lahko doseže v kratkem roku.

3. Katere nadaljnje ukrepe bi sprejeli za izboljšanje in nadgradnjo evropskih pravosodnih in izvensodnih mrež? Ali bi bilo koristno, če bi usposabljanje pravnikov in članov sodstva temeljilo na večji evropski razsežnosti?

Verjamem, da oblikovanje evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah v letu 2001 predstavlja glavni prispevek h krepitvi pravosodnega sodelovanja, spodbujanju dostopa do sodnega varstva za državljane in učinkoviti uporabi zakonodaje Skupnosti. Vendar mora evropska civilna mreža za doseganje svojih ciljev računati na prizadevno sodelovanje kontaktih oseb, ki jih imenujejo države članice, in na močno podporo organov oblasti držav članic. V naslednjih letih bi rad izboljšal njeno delovanje, utrdil njeno dejavnost in razvil odnose z drugimi evropskimi mrežami (kot so evropska izvensodna mreža za reševanje čezmejnih sporov - EEJ-NET-). Zato spodbujam države članice, da zagotovijo ustrezne vire za mrežo na nacionalni ravni.

Na področju kazenskega pravosodja je evropska pravosodna mreža imela korist od vključitve svojega sekretariata in proračuna v sekretariat in proračun Eurojusta. Rad bi, da je to sodelovanje okrepljeno tudi v prihodnosti.

Kar zadeva usposabljanje na področju pravosodja, številni programi Skupnosti (civilni okvirni program, AGIS) že zagotavljajo podporo za to vrsto dejavnosti. Verjamem, da je spodbujanje izmenjav med sodniki in tožilci v okviru Evropske unije zelo pomembno za razvoj medsebojnega zaupanja, povečanje ravni poznavanja instrumentov EU, zagotovitev njihovega ustreznega izvajanja v državah članicah in za razvoj rednih stikov med uradniki, odgovornimi za ustanove usposabljanja na področju pravosodja v državah članicah in državah kandidatkah. Rad bi gradil "program izmenjave za sodne organe", ki ga je oblikoval Evropski parlament, s tem da bi si prizadeval za stalno strukturo izmenjave in usposabljanja sodnikov.

4. Katere so dejanske prednosti za posameznike in podjetja v primeru harmonizacije procesne zakonodaje v čezmejnih primerih? So do sedaj sprejeti ukrepi na tem področju zadostni?

V harmonizaciji procesne zakonodaje vidim za posameznike in podjetja številne prednosti, povezane s priznavanjem sodb: lažji dostop do sodnega varstva, enostavnejši in učinkovitejši postopki ter boljše jamstvo pravic strank, ki bo lajšalo vzajemno priznavanje končnih odločb. Na primer, podjetje z dolžniki v številnih državah mora danes v vsaki državi uporabiti različen postopek za izterjavo dolgov, z različnimi oblikami, različnimi roki, različnimi stopnjami postopka itd. Podpiram predlog uredbe o evropskem redu plačilnih postopkov. Kar se mi zdi zanimivo je, da predlog ne ovira obstoječih procesnih zakonov, ampak ustvarja nov izbirni postopek, ki ga imajo upniki na razpolago. Tako se le-ti v vsakem posameznem primeru odločijo ali želijo uporabiti nacionalni postopek ali evropskega.

Trdno verjamem, da je harmonizacijo potrebno izvesti s spoštovanjem nacionalnih tradicij, omejiti na to, kar je potrebno, vršiti le v zadevah s "čezmejnimi posledicami", kar za mene ne pomeni, da mora biti omejena na tako imenovane "čezmejne primere". Na primer, podjetjem iz ene izmed držav članic ne moremo prepovedati rabe evropskega postopka, ki bo na razpolago njihovim mednarodnim konkurentom, zoper dolžnike iz iste države članice. To bi bilo neskladno s ciljem enotnega območja pravice za vse in bi lahko sprožilo vprašanja diskriminacije. Enako

velja za vsako prihodnjo evropsko zakonodajo, namenjeno zagotavljanju minimalnih postopkovnih jamstev z namenom lajšanja vzajemnega priznavanja. Po definiciji taka zakonodaja ne more razlikovati med "notranjimi" in "čezmejnimi" primeri.
Koristi harmonizacije bodo seveda odvisne od kakovosti evropske zakonodaje. Na tem področju imam velike ambicije in računam na vašo pomoč.

5. Kar zadeva mednarodno zasebno pravo, kakšni naj bi bili po vašem mnenju prihodnji odnosi s Haaško konvencijo, zlasti glede aktivnejše vloge Parlamenta? Ali v zvezi z uskladitvijo načela države izvora z mednarodnim zasebnim pravom vidite kakšno težavo? Katere ukrepe, če sploh, bi sprejeli na mednarodni ravni za zagotavljanje enotnega pristopa do predpisov, ki veljajo za poslovanje preko interneta?

Haaško konvencijo o mednarodnem zasebnem pravu vidim kot eno najboljših konvencij za razvoj naših odnosov s tretjimi državami na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih in gospodarskih zadevah na medsebojno povezan, organiziran in večstranski način. To je razlog, zakaj si bom vztrajno prizadeval, da se trenutna pogajanja, povezana s pristopom Evropske skupnosti k tej organizaciji, čim prej zaključijo. Naredil bom vse, da bom v okviru pogojev Pogodbe našel načine za upoštevanje zakonitih interesov Evropskega parlamenta v različnih pogajanjih Haaške konvencije.

Menim, da sta mednarodno zasebno pravo in načelo države izvora dopolnjujoča. Kolizijska pravila (bodisi vključena v nacionalno pravo, pravo Skupnosti ali v mednarodne pogodbe) v mednarodnih situacijah določajo, katero pravo se uporabi v kateri situaciji. Kolizijsko pravilo ni povezano toliko s vsebino različnih zakonov, ampak s povezavami med temi zakoni in posebnimi situacijami. Načelo države izvora je zelo pomembno. V okviru Evropske skupnosti leto pomeni, da uporaba prava države članice za podjetja, ustanovljena v drugi državi članici, ne povzroči neupravičene omejitve prostega pretoka blaga in storitev.

Razprave na mednarodni ravni o predpisih, ki veljajo za poslovanje preko interneta, so ob upoštevanju nevarnosti različnih interesov in različnih nacionalnih tradicij zelo kompleksne. Vesel sem, da lahko aktivno sodelujem pri teh razpravah in prispevam pri iskanju ustreznih rešitev, ki lahko veljajo v svetovnem okviru.

6. <u>Kako nameravate ukrepati za to, da bi države članice v celoti prenesle in pravilno izvajale zakonodajo EU? Ali boste zahtevali sankcije v skladu s členom 228, zlasti v postopku za ugotavljanje kršitve pred Sodiščem evropskih skupnosti? Ali obstajajo alternativni mehanizmi za dosego enakega učinka?</u>

Primarno odgovornost za izvajanje prava Skupnosti, tako Pogodbe kot sekundarne zakonodaje (uredb, direktiv in sklepov), imajo države članice. Vendar je sodelovanje med Komisijo in državami članicami bistven element pri učinkovitem spremljanju uporabe prava Skupnosti.

Prizadeval si bom, da bom od držav članic dobil natančne informacije o njihovih instrumentih za prenos zakonodaje EU in praktičnih ukrepih, sprejetih za njihovo izvrševanje. Vztrajal bom, da se na osnovi natančnih analiz ugotovijo neskladnosti in ne bom odlašal z razglasitvijo le-teh. Na podlagi veljavnega pravnega okvira, v zadevah z naslova VI Pogodbe o Evropski uniji (PEU), člen 226 Pogodbe ES ni uporaben, sredstva nadzora pa so omenjena.

Zato bom na eni strani izboljšal preventivni ukrep za izvajanje prava EU in na drugi strani spremljevalna orodja in prakse za nadzor njihove pravilne uporabe.

Moj namen je razviti te metode, kakor tudi zagotoviti, da se uporabljajo na vseh področjih prava Skupnosti, ki je v okviru moje odgovornosti, in kjer bi lahko koristile pospeševanju preventivne faze spremljanja. Primeri uporabe teh vrst metod so: sporočila o specifičnih področjih prava Skupnosti (tako Pogodbe kot sekundarna zakonodaja), uporaba strokovnih odborov in mrež za pomoč Komisiji ter ustanovitev *ad hoc* skupin strokovnjakov na posameznih področjih za izmenjavo informacij in dobre prakse med državami članicami.

Zagotovil bom, da se sistematično in natančno spremlja pravilno izvajanje sprejetih instrumentov in da je poročilo, ki ga pripravi Komisija na osnovi zagotovljenih informacij, skupaj s sklepi na razpolago Parlamentu. Takšna poročila imajo politični vpliv in o njih se v občutljivih zadevah, kot je uvajanje evropskega pripornega naloga, lahko splošno razpravlja.

Pregon domnevnih kršitev zakonodaje Skupnosti se izvaja v številnih fazah s postopkom za ugotavljanje kršitev, določenim v členih 226 in 228 Pogodbe. Ti postopki se uporabljajo za preganjanje kakršnih koli dvomov glede na pomen prava Skupnosti, za odpravljanje vsakih kršitev in za zagotovitev pravilnega delovanja pravnega sistema Skupnosti.

V skladu z zgodnjimi fazami sprejemanja odločitve Evropskega sodišča o vprašanju kršitve po členu 226 Pogodbe, se mora vsako ravnanje države članice, ki ni v skladu s sodbo Sodišča, obravnavati kot najresnejša kršitev prava EU. Glede dejstva, da bo Komisija v teh primeri ukrepala z uporabo člena 228, ki lahko vodi do druge obravnave Sodišča, tokrat z izrekom kazni, ne sme obstajati dvom.

Kot sem že navedel, je glavni cilj postopka za ugotavljanje kršitev, doseči usklajenost držav članic s pravom EU in tako omogočiti evropskim državljanom in podjetjem, da popolnoma uživajo pravice, do katerih so upravičeni.

To se včasih lahko učinkovito doseže z mehanizmi, ki dopolnjujejo ali nadomeščajo formalne postopke neizpolnjevanja obveznosti.

Omenimo lahko naslednje dopolnilne mehanizme:

1- V primerih številnih in ponavljajočih se kršitev predpisov Skupnosti v danem sektorju se je vsestransko pogajanje z zadevno državo članico včasih pokazalo za učinkoviteje kot postopki za ugotavljanje kršitev.
2- Tako imenovane "paketne seje", ki upoštevajo stalen dialog in sodelovanje med Komisijo in ustreznimi organi v državi članici z namenom preučiti "paket" primerov in najti rešitve izven sodnega postopka.

3- Kar zadeva uporabo direktiv, ki so določile pravice za zelo veliko število državljanov ter ki zahtevajo obravnavanje od primera do primera in resolucijo, lahko kontaktne osebe ad hoc uspešno dokažejo.

4- Določanje neodvisnih in specializiranih nacionalnih organov v nekaterih primerih prispeva k pospeševanju dosežkov nalog Komisije v vlogi varuha Pogodbe.

7. Katere konkretne ukrepe nameravate sprejeti za to, da bodo države članice pravočasno prevzele zakonodajo Skupnosti? Predstavljajte si situacijo, v kateri številne države članice, vključno z vašo državo, v nacionalno pravo niso prenesle pomembne direktive o liberalizaciji. Ukrep v določenih krogih ni priljubljen, poleg tega pa se bližajo lokalne volitve. Parlament hoče sprožiti postopek zaradi kršitve pravic in pravna služba je pripravljena. Minister vas od doma pokliče po telefonu. Kaj mu boste rekli? Kaj boste povedali Parlamentu?

Da bi jamčili, da se politika Komisije učinkovito izvaja in da ima želen učinek ter na ta način pridobiva zaupanje javnosti, morajo institucije zagotoviti, da se uporaba prava Skupnosti učinkovito spremlja. Ta naloga spremljanja je bila zaupana Komisiji v njeni izključni vlogi "varuha Pogodbe".

Komisija že izvaja poenostavljene in pospešene postopke, ki bodo spremljali prvotne zahteve nacionalnega izvajanja v obliki obveščanja o nacionalnih izvedbenih ukrepih. Ta postopek skrbi za avtomatični pregled tega, kar so naredile držav članice in za zelo neposredno spremljanje izvajanja. Ta postopek je v preteklih letih učinkovito deloval in se bo uporabljal še naprej, da zagotovi celovito uresničevanje poznega obveščanja.

Komisija je že uvedla vrsto ukrepov za izboljšanje prenosa direktiv. Te ukrepe mora proaktivno uporabiti in jih okrepiti, da bo zagotovila doseganje maksimalnih izidov.

Če na koncu razprav z državami članicami in kljub vsem pozitivnim ukrepom za izboljšanje prenosa ta država članica ne more najti rešitve skladno s pravom Skupnosti, Komisija ustrezno ukrepa pod pogoji, določenimi v Pogodbi. Seveda je postopek precej dolg in država članica ima veliko možnosti za zagovarjanje svojega stališča.

Če minister v težki politični situaciji pokliče odgovornega komisarja, ga je komisar dolžan poslušati. Vendar čeprav obstajajo novi elementi, ki lahko spremenijo predhodno situacijo ali čeprav Komisar ne bo imel razloga za spremembo njegovega vedenja, bo postopal v skladu s Pogodbo. Sistem Evropske unije temelji na načelu pravne države in temu dejstvu se ne more izogniti noben minister. Parlament se obvešča v skladu z obstoječo zakonodajo in okvirnim

sporazumom o postopku spremljanja. Takšna situacija zahteva zagotavljanje ravnovesja med spoštovanjem pravil in potrebo po izogibanju temu, da Komisija postane element volilne kampanje.

8. Kako nameravate omogočiti izvajanje nadzorne funkcije Evropskega parlamenta v zvezi z izvršilnimi pooblastili Komisije (komitologija)? Ali ste pripravljeni Parlament obravnavati in obveščati v enaki meri kot Svet? Ali je po vašem mnenju mogoče predvideti določbe ustave s tega področja?

Strinjam se, da je preglednost ključni element zagotavljanja odgovornosti. Kar zadeva delo tako imenovanih "komitoloških" odborov, bi Parlament opozoril na dejstvo, da Sklep Sveta 1999/468/ES že obvezuje Komisijo, da zagotovi ukrepe za zagotavljanje preglednosti, vključno z objavo seznama obstoječih odborov in letnega poročila o dejavnostih odborov.

Poleg ukrepov za zagotavljanje preglednosti za širšo javnost, sklep Sveta določa tudi režim za posebne informacije Evropskega parlamenta, ki je bil dodatno pojasnjen v okviru sporazuma med EP in Komisijo. To EP omogoča, da je obveščen o delu komitoloških odborov in zlasti, da uveljavlja pravico nadzora za izvedbene ukrepe v okviru zakonodaje, sprejete s postopkom soodločanja. Dodati moram, da je Komisija v letu 2003 uvedla javni register vseh komitoloških dokumentov, ki jih je posredovala Evropskemu parlamentu. - Ta register omogoča tudi neposreden dostop javnosti do številnih dokumentov.

Ustava pojasnjuje pravni okvir izvršilnih pooblastil Komisije z razlikovanjem na eni strani prenesenih aktov, s katerimi lahko Komisija dopolni ali spremeni nebistvene elemente zakonov in sistemskih zakonov (za katere sta EP in Svet postavila enako podlago: čl. I-36) in na drugi strani dejanskih izvedbenih aktov (za katere bodo pravila in splošna načela določena z zakonom (t.j. s soodločanjem): čl. I-37). Vendar Ustava ne navaja dodatnega elementa glede preglednosti pri izvajanju teh pooblastil Komisije.

9. Do kakšne mere nameravate prevzeti obvezo v medinstitucionalnem sporazumu o boljšem izvrševanju zakonodajne funkcije za razveljavitev zastarelih in poenostavitev kompleksnih aktov? Ali boste tej zadevi namenili posebno pozornost pri izvajanju povečane presoje vplivov?

Komisija je že leta 2002 uvedla obsežen delovni načrt o boljši ureditvi, ki zagotavlja okvir in osnovo za prispevke Komisije k izvajanju medinstitucionalnega sporazuma o boljšem izvrševanju zakonodajne funkcije.

Popolnoma podpiram trenutno agendo Komisije za boljšo ureditev in bom zagotovo delal v korist nadaljevanju tega pomembnega dela v okviru nove Komisije, da zagotovim, da nova zakonodaja ni preveč kompleksna, razveljavim zastarelo in poenostavim staro zakonodajo.

Dodati moram, da bo moj prispevek k relativno novi zakonodaji Skupnosti na področju pravosodja in notranjih zadev osredotočen na zagotavljanje enostavnosti in kakovosti nove zakonodaje

Integriran in medsektorski pristop Komisije k ocenjevanju vpliva političnih predlogov[1] bo osrednji pri moji predanosti za zagotovitev visoke kakovosti in enostavnosti zakonodaje na področju pravosodja in notranjih zadev.

10. Evropska komisija pripravlja bodoče smernice za novi program 2004-2009 za razvoj Evropske unije kot enotnega območja svobode, varnosti in pravice. Katere bodo vaše glavne naloge na področju kazenskega in proceduralnega prava?

Bistveno je, da se zagotovi popolno in korektno izvajanje že sprejetega pravnega reda in jaz se obvezujem, da bom temu namenil potrebno pozornost. Prav tako bom uporabil vse možnosti, ki jih v civilnih zadevah ponuja evropska pravosodna mreža, da bi pospešil učinkovito in praktično uporabo instrumentov Skupnosti. Prepričan sem, da posvečanje pozornosti izvajanju, ki si jo upravičeno zasluži, ni razlog za zamude pri sprejemanju novih zakonodajnih instrumentov, kot je v sporočilu junija lani poudarila Komisija.

Zato si bom prizadeval za preostale točke iz Tampereja in za popolno izvajanje programa vzajemnega priznavanja (predvsem na tistih področjih, kjer ne obstajajo evropska pravila vzajemnega priznavanja). Pozoren bom ostal tudi na področja, ki jih program vzajemnega priznavanja ne zajema. Čutim namreč, da potrebe državljanov in gospodarskih subjektov po večjem vzajemnem priznavanju niso omejene na sodne odločbe. Na primer, na enotnem območju brez notranjih meja bi morali zasebni in javni dokumenti čim bolj prosto krožiti, administrativne formalnosti, ki omejujejo prosto kroženje dokumentov, pa bi morale biti odpravljene ali zmanjšane na nujen minimum. Značilnost moje politike bodo tudi vztrajni napori za učinkovitejše izvrševanje sodnih odločb v EU, ki je "trn v peti" skupnemu območju civilne pravice. To, da bom zagotovil, da bo prihodnji razvoj zakonodaje upošteval zakonske in sodne tradicije držav članic in da bodo le-te uveljavljene na osnovi obširnega posvetovanja z vsemi zainteresiranimi, je povsem samoumevno.

11. Haaška konferenca o mednarodnem zasebnem pravu je v zaključni fazi priprave konvencije o izključni izbiri sodnih sporazumov ("konvencija") za poslovanje med podjetji. Pri pogajanjih konvencije v imenu EU sodeluje Evropska komisija. Hkrati je Komisija sprožila javno posvetovanje na to temo. Kakšno je vaše stališče o izidih pogajanj? Ali predlagate pristop EU h konvenciji?

Branje posvetovalnega dokumenta, na katerega se obračate, je dovolj, da vsak razume, kako kompleksen je osnutek konvencije o izključni izbiri sodnih sporazumov in kako težka so trenutna pogajanja. Javni posveti omogočajo Komisiji boljše razumeti zaskrbljenost evropskih podjetij in drugih zainteresiranih strani in boljše oceniti možen vpliv različnih možnosti, upoštevanih med pogajanji. Prepričan sem, da bi uspešna konvencija lahko močno pomagala mednarodni trgovini in koristila evropskim podjetjem. Vendar je vse odvisno od izida pogajanj. Če dosežemo uravnovešeno konvencijo, ki varuje zakonite interese evropskih podjetij, bom seveda podprl

[1] KOM(2002) 276 končni

pristop Skupnosti h konvenciji. Vsekakor mislim, da je zaradi pomembnosti te konvencije, po zaključku pogajanj potrebno izvesti ustrezno presojo vplivov na osnovi končnega besedila, preden Komisija predlaga Svetu podpis ali pristop h konvenciji.

12. Varovanje pravic državljanov je bistvo demokratičnega sistema, temelječega na pravni državi. Listina o temeljnih pravicah, vključena v ustavno pogodbo in v evropski pravni sistem, državljanom zagotavlja dodatno zaščito, celo pred njihovo lastno državo članico. Nanaša se na državljane kot potrošnike, delavce, upokojence, bolnike, študente, državne uslužbence, pa tudi na državljane Unije v odnosu do evropske uprave in njenih uslužbencev. Katere so vaše glavne usmeritve na področju zakonske in sodne zaščite državljanov?

Povsem se strinjam z mnenjem o pomenu varovanja pravic državljanov, ki morajo najti učinkovito zaščito znotraj pravnega sistema vsake države članice.

V tem pogledu menim, da bi morala večja učinkovitost in boljše delovanje pravosodja predstavljati eno naših glavnih nalog. Zaradi tega nameravam podpreti in sodelovati pri programu Evropske komisije za učinkovito pravosodje ("CEPEJ"), ki poteka v okviru Sveta Evrope. Tako bomo v okviru pooblastil Unije nedvomno morali pretehtati številne vidike učinkovitega pravosodja (krajši roki, učinkovito izvajanje sklepov ipd.).

Menim tudi, da pravna zaščita državljanov vključuje učinkovit dostop do pravosodja, kot je to opredelilo strasbourško sodišče. Vsekakor bom znotraj konteksta Evropske unije deloval za doseganje tega cilja in si prizadeval zagotoviti ne teoretične in navidezne pravice, ampak pravice, ki bodo praktične in učinkovite. Dokaz resničnega namena EU za dosego izboljšanja pravne zaščite državljanov je direktiva o pravni pomoči in oškodovanju žrtev kriminala. Moj cilj bo zagotoviti ustrezno izvajanje teh direktiv s strani držav članic in po potrebi dopolniti pravila s sprejetjem novih ukrepov.

13. 28. aprila 2004 je Evropska komisija predložila predlog za okvirni sklep o pravicah osumljencev in obtožencev v kazenskih postopkih po vsej Evropski uniji. Ali se strinjate z mnenjem, da gre za eno glavnih vprašanj EU, s katerim naj bi se vzpostavilo skupno zaupanje, če upoštevamo dejstvo, da že veljajo pravni instrumenti, ki bistveno vplivajo na temeljne pravice, kot je primer evropskega pripornega naloga? Kakšen bo vaš pristop pri ustvarjanju pogojev, potrebnih za kar najhitrejše sprejetje tega akta?

Povsem podpiram mnenje, da je ukrep za varovanje pravic in krepitev medsebojnega zaupanja bistvenega pomena. O tovrstnem ukrepu za varovanje pravic posameznikov je razprava potekala v Tampereju, kjer so obravnavali tudi druge instrumente, kot je evropski zaporni nalog in sorodne pobude za lažje izvajanje pregona; ne gre za reakcijo na takšne pobude, pač pa za njihovo protiutež. Predlagani okvirni sklep o nekaterih postopkovnih pravicah v kazenskih postopkih bo omogočil lažje izvajanje ukrepov medsebojnega priznavanja, saj se bodo države članice zavedale, da v drugih državah članicah veljajo ustrezna zagotovila. Pomembno je, da ljudje, ki delajo na tem področju in pri svojem delu uporabljajo instrumente medsebojnega

priznavanja, kot je evropski zaporni nalog, res zaupajo sistemom drugih pravosodnih in policijskih organov EU, saj sta nemoteno vsakodnevno delovanje in uspeh odvisna od prav tega zaupanja.

Poskrbel bom, da bo Svet predlagani okvirni sklep sprejel in da ga bodo države članice pričele izvajati kakor hitro bo to mogoče. Ostaja le vprašanje, če bo Svet uspel doseči soglasje. Nekatere države članice so namreč izrazile določeno zadržanost. Moj predhodnik, komisar Vitorino, se je seznanil s stališči držav članic v času razprav o zeleni knjigi o postopkovnem jamstvu, ki je bila predhodnica tega ukrepa, na neformalnem srečanju sveta GD za pravosodje in notranje zadeve v Verii marca 2003, nakar je sledilo obširno posvetovanje pred sprejetjem predloga. Sprejeto besedilo upošteva številne pomisleke, ki so bili izraženi v času posvetovanja; upam, da so pomisleki dobili ustrezen odgovor in bodo države članice, ki so nasprotovale ukrepu, predlog podprle.

14. Katera je po vašem mnenju prednostna naloga in cilj v nekaj naslednjih letih za izvedbo agende iz Tampereja o evropskem območju pravice še zlasti kar zadeva civilno in gospodarsko pravo?

Pristop, ki sem ga izpostavil v odgovoru na enega od prejšnjih vprašanj, zahteva predložitev številnih posebnih ukrepov in zakonodajnih predlogov.

Za uspešno izvedbo preostalih ukrepov, opredeljenih v agendi iz Tampereja, bom nadaljeval z delom v zvezi s predlogom "Rim II" o predpisih glede nepogodbenih obveznosti, predlagano uredbo o plačilnem nalogu in prihodnjih predlogih o manjših zahtevah in o posredovanju (ADR).

Kmalu bi tudi predložil predloge o ohranjanju obveznosti in o posodobitvi in komunitarizaciji Rimske konvencije o veljavnih predpisih glede pogodbenih obveznosti ("Rim I").

Pri tem bi delo želel nadaljevati v dveh smereh: prvič, ustvariti medsebojno priznavanje na dveh ključnih področjih v okviru programa, ki sta oporoke in dediščine ter lastninski vidiki družinskega prava in drugič, pripraviti oceno delovanja že sprejetih dokumentov, zlasti uredbi Bruselj I in Bruselj II, kot osnovo za njihovo nadgradnjo, in nadaljevati s postopnim odpravljanjem 'exequatur', kar bo zahtevalo pripravo pomožnih ukrepov, kot so določena minimalna postopkovna jamstva za ustvarjanje zaupanja med državami članicami.

Kar zadeva delovanje na drugih področjih, kot je boljše priznavanje nekaterih zasebnih in javnih dokumentov, menim, da bodo potrebni ukrepi za izboljšanje medsebojnega priznavanja dokazil o dedovanju, pa upravni dokumenti, potrebni za posodobitev katastrov ipd. Kar zadeva izvajanje: čim hitreje nameravam sprožiti ustrezna posvetovanja in priprave na že opredeljenih področjih (kot so začasni in zaščitni ukrepi, preglednost premoženja dolžnikov in priključitev bančnih računov), pa tudi izločiti druge ukrepe, potrebne za zagotavljanje učinkovitega izvajanja sodnih sklepov.